

PARTAKA

***Evangelio
segun
Partakael***

**ORIGINAL
IDO-VERKO**

PARTAKA

***Evangelio
segun
Partakael***

Barcelona, oktobro 2014

Me maxim volunte invitas vi omna,
respektinda samideani e samskopani,
voyajar kun me, tra la tempo e la spaco,
por divener samtempani e mem samgrupani
di Jesu de Nazaret ed ilua estimata apostolaro.

Me ipsa tote certesas, ke ni advere juos admaxime
la sequanta, nur aparante tote ne-posibla, aventurego.
Voluntez ne obliviar, ke omno, absolute omno, posiblesas.
La potencial kapableso dil cerebro homal es quaze senlimita.

PARTAKA

© Partaka 2014

Titulo: *Evangelio segun Partakael*

Autoro: Partaka

Linguo: Ido (Linguo Auxiliar Internaciona)

Omna yuri rezervita

(1)

Yen ke, itere ed itere, e mem ankorofoye itere, repetesabis en mea kapo un sama penso ed un sama deziro; un penso ed un deziro ya tote fola e ne-realigebla: quante multe me prizus retroirar en la tempo por divenar samtempo e samgrupano di Jesukristo ed ilua dicipuli!

Dum mea tillora vivo, tempope, me kaptasabis dal ideo probar agar ulo por ke tal deziro divenez realajo, ma, quale agar? Quon facar? Me audabis e lektabis pri la tote ne-kredebla existo di certena mashini, qui kapablesas transportar ulu adavane e retroe en la tempo, ma, mem kaze ke to esus advere posibla, yen ke me ipsa havus nula chanco akquirar o disponar tal gravega ed ekskluziva transportatoro, qua, 'sendubte' rezervesus a homi maxim pekunioza e povoza. Tamen, mea kordio e mea kapo nul-tempe rezignesabis e dure sukusabis me, segun semblo, por ke me tandem sentez ed intelektetoz to, quon me devus sentar ed intelektar, se me esus plu atencoza e rimemorus, plu ofte, ke omno, absolute omno, esas ya posibla, kande on klozas sua pordo a nula posibleso.

Ho, yes! Anke me, maxim evidente, konektesas an ta sorto di central komputatoro, qua, un-latere, semblas protektar e plufaciligiar nia vivo per olua konjekteble quaze deal e ne-kontestebila informeso, ma qua, altra-latere, limitizas nia korpo e nia spirito,

til ke ni transformesas a homi pavorema e tote ne-kapabla ekirar la komuna voyo, quan ni omna, supozeble, mustas trairar, nur pro la fakto esar homi... Me ya ne povas nek volas renuncar l'informeso, quan tal central komputatoro transmisas a ni, ma me bezonas, adminime, probar aceptar o refuzar nulo grava, quon me ipsa, pos propra reflektado, ne aceptabez o refuzabez. Do, kara mashinego, prenez mea sinistra manuo, ma permisez a me, mem en absoluta obskureso, durar serchar ulo plusa per mea dextra manuo!

(2)

Til nun, me expresabis mea mencionita deziro a nur kelka amiki e konocati, ma me ne povas obliviar to, quo respondis a me un de ici: “Ka tu dicas, ke tu prizus ‘parlar’ kun Jesukristo? Ho, do prenez numero e vartez tua foyo! Ni esas ya multi, qui dezirus questionar amaso de kozi ad ilu!”. Lore, tote surprizita per tal reakto di mea konocato, me adjuntis, ke plezus a me questionar advere nulo a Jesu, ma nur esar ibe kun ilu ed ilua dicipuli; observar, askoltar ed experiencar omno apud li, e nulo plusa. Me do bezonus sucesar pri ulo multe plu difikulta kam obtenar numero e vartar foyo.

Meakaze, mea foyo arivabus nul-tempe, se ne esabus pro mea folega fido, qua pulsabis me sempre plu adavane por ke me povez sempre plu ferme kredar, ke me certe sucesos irar retroe en la tempo, til atingar mea skopo. E mea skopo esis divenar samtempo di Jesu de Nazaret, e pluse, se posibla, retrovenar en mea prezenta tempo, kom sana e sekura, por raportar al mondo, forsan, kelke nuancizita versiono di to, quo skribesis dal quar chefa evengeliisti, nome Mateo, Markos, Lukas e Jan, e mem da plusa homi. E me quik pregas vi permisar a me uzar, anke cakaze, mea propra versiono dil nomi Biblal, ma kondicione, ke me bone komprenigos da vi omna, pri qua o qui me skribas, ed a qua o qui me referas.

E to klarigite, me probez, nun e hike, retroirar en la tempo, ma nur por rimemorar ube, kande e quale, me probis retroirar en la tempo lora, por tandem ipse atingar la vivo e mirakli di Kristo.

(3)

Ube? En vilajo proxim l'urbo Valencia (Valencia-lando), quan me habitis dum mea tota puereso e til mea fresh adulteso, kande me sucesis divenar ne-dependanta por instalar me sole, unesme, che l'urbo Valencia, e plu tarde che l'urbo Barcelona (Katalunia). Tamen, pro motivi familial e sentimental, me restis sempre interligata kun la mencionita vilajo, quan me kustumas durar vizitar tempope.

Kande? Yen ke to, quon me raportos de pos nun, eventis, precize, dum un ek mea viziti e sejorni plur-dia en ta vilajo, kande l' 20ma yarcento esis balde departonta.

Quale? Ha, quale! Yen do. Ta-die, me esis tranquile promenanta exter la vilajo ipsa, kande, tote ne-expektite, me komencis pensar ankore pri mea fola deziro, ma, ca-foye, kun energio ed entuziasmo senmezura, qua semblis ne aceptar ekirar mea cerebro, quaze on esus esforcanta komunika a me, ke me mustas obliviar por sempre mea revo e ne plus pripensar ol, ecepte se me esos advere kapabla realigar ol ul-maniere. E to omna, maxim evidente, por mea propra saneso mental. To esis do klara invito por ke me abandonez mea tote ne-realigebla absurdajo, ka ne? Quale me povus voyajar en la tempo? Per qual mashino? Ho, me ya bezonus adminime sorto di miraklo simil ad olti, qui raportesis pri Jesu ipsa, ka ne? He! Ka me dicis "mashino"? Ka me dicis MASHINO? Subite, enorma ideo atingabis me... Ka ne veresas, ke ni posedas maxim povoza mashino, *kuya kapableson, segun semblo, ni profitas apen 10-procente od admaxime 20-procente? Ho, yes, la cerebro! Yen: la cerebro. Ka me sucesus retroirar en la tempo per mea cerebro? Ka me vehus percerebre til atingar mea skopo? Pro quo ne?! Ka me ne asertis

kredar, ke omno posiblesas? Ka me ne parkonvinkesas prie? Se yes, oportos nur decidir de ube exakte, kande e quale, me vizos departar.

(4)

Dum ke, tote ecitite, me duris marchar e pensar pri to omna, yen ke, quale quaza respondo a mea questiono, me arivis en loko maxim importanta por me. Fakte, ol esis mea loko preferata; la loko, solitara ed special, ube, de tempo a tempo, me kustumis reflektar pri mea vivo, ed ube me prenabis mem maxim grava decidi, o por esar plu exakta, ube me kreabis aparta ceremonio por plufortigar tal decidi, e por ne plus regretar oli. Ibe, kom exemplo, ye kelka yari ante lore, pos ke me deklamis laute certena vorti ya ceremonioza, me finabis la rituo per lansar grosa stono fervoyal ad-fore e per mea tota energio, dum klamegar en mea matro-linguo: “A FER PUNYETES!” (me tradukez kom “SUFICANTA! TIL HIKE!”). Mea dextra flanko tre bone memoras tal instanto pro la fortega doloro, quan ol sentis pos la stono-lanso, qua esis advere konsiderinda, e qua duris dolorigar mea korpo dum plura jorni e plura nokti. Tamen, me povas asertar hodie, ke, adminime tilprezente, me nul-tempe repentabas pri mea lora decido, nek pri ceremoniar ol tal-maniere. Kontree: me joyas konstatar, ke to omna esis maxim efikiva.

E me quik sentis ed intelektis, ke, se esas ula loko special, de ube me povus probar departar vers irga loko en irg altra tempo, ol esas precize hike, ube me stacas nun, ed ube me sideskos pose... La vilajo, pasable fora ed ad-sinistre ye mea dorso; agri e kanaleti, la ponto dil treno, la rekta fervoyo, la kurva fervoyo, ta sorto di sidila tomo-petro, la kablaro elektral super la kapo, la blua cielo, aeroplani, la varma ed agreabla vetero, la un-sinsa voyegi ad-sube, apud la litego di quaze senaqua fluvio, qua luktas por atingar sua skopo, la maro, quan on povas apen divinar ad-dextre, fore. Ed avan me, ma ne tante fore, l’urbo Va-

lencia, e dorse di me, ma centople plu fore kam Valencia, l'urbo Madrid...

E me decidis, ke ne ta-die, ma ye l' morgia dio matine, me retrovenos en mea divenonta "Cabo Cañaverál" partikulara (o "partakulara", segun amiko di me) por probar obtenar la fina vinko, o por subisar la fina sinko di mea revo, quo, forsan, duk-tus me ad ancor un plusa oblivio-rituo bezonata.

(5)

E ye l' morgia dio matine, sen komunikir a mea familiani ed amiki mea projeto, me ekiris la domo di mea genitori, quale irg altra dio, ma tote vakua-posha, nam ibe, ube me voyajos, me advere bezonos nek mea pekunio, nek mea karto di identeso, nek mea klefi, quin me celis en loko sekura e kustumal exter la domo. Fakte, me ne savas pro quo, me prenis e portis kun me nur mea maxim neta naz-tuko linja.

Quankam me jus asertabas, ke me komunikis nulo a nulu, yen ke me ne povis evitar skribar ulo surpapere por ke mea familiani, adminime, saveskez ul-maniere pri mea projeto. E yen ke me skribis ico, ma per mea matro-linguo, en blanka paper-folio, qua restis sur la tablo dil manjo-chambro:

Nulu kulpesez pri mea desaparo! Me travoyajis la tempo por atingar olta di Jesukristo e vivar apud ilu dum tri yari. Me vizas retrovenor adhiKe, Kun vi, ma me ne savas ka me sucesos. Paco che vi omna! PTK

Dum rilektar lo jus skribita, me subridis pro nur imaginar quon mea santa matro klamus ancor-foye pri me, lor lektar mea tala-speca paper-mesajo: "Extravaganto! Freneziiko!"

Kompreneble, me previdabis retrovenor adheme, admaxime, du hori plu tarde, kaze ke me ne sucesus ekirar mea vilajo survoye al urbo Jerusalem dil tempo di Jesu. E tal-kaze, me quik

desaparigus mea stranja mesaĵo por ke nulu lektez ol. Ho, yes! Me ya esis parkonvinkita pri mea posibla suceso, pro ke me nule cesabis pensar, ke omno, absolute omno, posiblesas; tamen, me koakte devis konsiderar, ke se advere omno posiblesas, anke posiblesas faliar, ka ne? Do, kun fido ed espero, me luktus ya tilfine por mea revo, ma...

E yes, lor marchadar ta-die vers mea fato, me esis plene koncianta pri omna mea aferi en Barcelona, qui restus vartanta mea balda retroveno, qua nule produktesus, kaze ke me sucesus relate mea gravega projekto. Ma me preferis ne troe pensar prie, nam to povus frenagar e limitizar mea enorma entuziasmo e mea konvinkeso. Folajo o ne, nulo impedus a me probar realigar ed experiencar mea revo, e maxim aparte lore, kande me tandem komprenabis, ke, mem se tre limitizita da ni ipsa, ni ja posedas ta povoza mashino, qua posibligus atingar marveloza skopo qual olta di me.

E tale, dum marchar e pensar, me arivis che mea departeyo.

(6)

“E nun..., quale agar? Quon facar?”, me questionis me. Me regardis, kun vera plezuro e tote senhaste, omno cirkum me, mem ta fora montaro, qua videblesis de ibe, e quan me oblivias mencionar en mea recenta deskripto di ta loko tante specal por me, jacanta proxim mea vilajo.

Pos mea detaloza cirkumregardado, me sideskis sur ta speco di tombo-petro, dorse al fora montaro jus aludita, e kun la zumanta kablaro elektral precize super mea kapo. Yen ke me plasizesis inter du fervoyi: ye mea dextra flanko, la rekta fervoyo, e ye mea sinistra flanko, la kurva fervoyo. Tre balde, treno venunta del urbo Valencia, atingus mea solitarajo e transirus ol senhalte. Lore, kande l' treno esus paralele cirkulanta flanke di me, me probus koncentrar mea tota energio mental por departar de ibe vers lo ne-konocata, ma deziregata. Irga danjeri esus bon-

venanta, se por tandem sucesar experiencar ulo tante grandioza, quo certe chanjus mea vivo por sempre.

Ta-die, same kam la preiranta, la vetero esis splendida. Me profunde respiris plura-foye por minrapidigar la pulsado di mea tro ecitita kordio, e por pardominacar mea cerebro, qua, mem plu multe ecitita, semblis a me preske bulionta e vaporeskonta. Tamen, malgre to, me sentis, ke omno esas en ordino, ke omno harmonias, quaze to, quo esis eventanta, esus exakte to, quo mustis eventar. Quankam me devas konfesar nun, ke me anke subisis instanti di pavoro, mem di paniko, lor vidar proximeskar mea posibla departo-tempo: “Patro: forigez de me ica treno!” Ma tal instanti esis quik vinkata da mea enorma entuziasmo ed aventurema spirito, qui pulsus me adavane, sempre plu adavane.

E lore, me vidis treno trairar la ponto e proximeskar a me. E me respiris ancor-foye maxim profunde... La treno. La dika toambo-petro. La kablaro elektral. La rekta fervoyo. La kurva fervoyo. Mea kordio. Mea cerebro. ME. Des-ME. LUMO.

Kande l’ treno pasis apud me tra l’ rekta fervoyo, me klozis mea okuli e vartis. Ed expektis. Ed esperis. E subite, me sentis sorto di “klash-klash” en mea cerebro, e yen ke mea korpo deprenesis ad-dope ed ad-supre, dum ke me videskis lumoza punteti flava, oranjea, reda e violea, e dum ke me experiencis, ke mea korpala strukturo disfragmenteskis ed omno divenis obskureso. E me ne povas raportar quo eventis pose, pro ke me cesis konciar ed esvanis; od adminime to semblis a me. Ka posiblesas sonjar dum esvanado? Pro quo me sentis, ke, malgre omno, mea voyajo esis advere nule longa, ma kontree, quaze on simple transportabus me til ne tro fora loko, proxim mea departeyo, forsan tra ne-videbla truo, qua duktabus me ad altra dimensiono spaco-tempa kam olta nia? Ka me faliabis e ne departabis? Ka me foleskabis? Ube me?

(7)

Kande me tandem aperteskis mea okuli, me subisis granda konfuzeso, pro ke me mustis atencar sam-tempe plura stranja fenomeni: unesme, me sentis subita ed aparta varmeso... Me nule rikonocis la loko, ube me esis jacanta sursule e tote nuda, ma ol certe ne esis mea departo-loko... Mea sensi semblis a me augmentir lia kapablesi... Mea ecesanta graso korpale desaparabis, e me divenabis pasable magra... Mea pelo esis multe plu blanka kam kustumale, ma, tam balde kam posibla, me levis me, marchis kelka pazi, e kovris mea tota korpo per sorto di blanka robo, qua esis extensita, subsune, sur enorma planto od arbusto lokizita en la korto dil domo, an *kuya pordego, segun semblo, me tervenabis departinte de mea vilajo.

Dum mea kurta pazado, me sentis me speciale lejera, quaze flotacanta, se nefluganta. Retroveninte en l'exakta loko di mea terveno, e ja vestizita, me sideskis surtere kun mea dorso an la muro, e me komencis observar omno cirkum me... Kad omno cirkum me? Unesme, me koaktosis atencar ulo mem plu grava ed astonanta: me jus deskovrabis pro quo me sentabis me aparte blanka... Omna pili di mea brakii desaparabis... Ma ne nur olti di mea brakii, sed anke olti di mea gambi, di mea pektoro e di mea cetera korpo... Tote trublita, me anke konstatis perdir mea barbo, mea mustasho e... Ho, no! Nula haro che mea kapo! E pluse, mea brovi e mea cilio-pili same desaparabis. Ma quo eventas hike? Ube me? E lore me tandem vidis grandioza templo avan me. E lore me vidis homi pediranta, qui vestizesis per simila longa vesti kam olta quan me jus metabis por kovrar mea nudeso. E lore me regardis la blua cielo, respiris profunde, direktis mea okuli ad omno cirkum me ed esis koncianta ke, forsan yes, me advere atingabis l'urbo Jerusalem dil epoko di Jesu, quale me ya dezirabis. E pro quo ne? Ube altre me povus esar? Kad ulaloke che Maroko, proxim Hispania? Ho, no! Tote ne-posibla! Me esabis maxim konkreta lor koncentrar mea mento relate mea punto di arivo...

Dume, yen ke olda viro, qua pasis apud me, regardis me kun kompato, e lansis almona moneto-peco adsur mea gremio. Ho! Me ne mem sucesis reaktar! Ka me aspektis advere tante kompatinda? Ma pro quo? Ka pro ke me esis senhara e senpila? Ka pro ke me sidis ibe, proxim la templo? Ka pro mea pedi sensandala? Ka pro ke l' blanka robo, quan me prenabis, esis tro granda por mea korpo e nule fitis kun ol? (Parenteze: quon divenabis mea propra vestaro? Kad omno desaparabis por sempre? Ho, yes! Omno perdesis. Mem mea maxim neta naz-tuko linja desapararis survoye, ve!)

(8)

E lore, me vidis lu. Me vidis puerulo 12-yara, cirkume, qua esis tranquile marchanta direcione al templo, quan il esis quik enironta. Quankam mea konfuzeso ne cesabis, me mustis reaktar maxim rapide, nam ta puero povis esar nulu altra kam Jesu de Nazaret. Me ne tro multe pensis, kande me levis mea manuo e salutis ilu per l'unesma vorto, qua venis en mea kapo, e qua tre multe uzesas en mea matro-linguo:

–Hola!

La puero haltigis sua marchado, regardis me kun intereso, ed audigis da me sua bela voco:

–Saluto! Ka tu esas stranjero?

–Ka stranjero? Ho, yes! E mem plu multe kam simpla stranjero! –me respondis enigmatoze.

Duminstante, me timis ke ta puero ne esas Jesu, ma nur dum-instante:

–Me intelektas: tu advenis ne nur de fora lando, ma anke de fora tempo, ka ne? –il audacis.

E lore, e nur lore, me koncieskis pri ulo marveloza, quo preske paralizis mea lango: me esis konversanta kun Jesu per linguo Arameana... Ma kande' me lernabis l' Arameana? Ka to esis sorto di miraklo? Ka nova kapablesi di mea cerebro? Me nur

savas, ke, pos audir l'unesma tri o quar vorti de Jesu, mea cerebro quik detektis la linguo e permisio a me komprenar e 'parlar' l'Arameana, quaze me naskabus en ita loko ita-epoke.

–Ho, yes! –me asentis–. De tre fora lando e tre fora tempo, advere. Fakte, me advenis por vizitar tu, se tu esas Jesu de Nazaret; tamen, me miskalkulis la justa tempo, e yen ke me arivabas hike, adminime, deke-ok yari plu frue kam me intencis arivar. E nun, yen ke me ne tote certas ka me sucesos itere vehar percebre por atingar tua vivo adulta.

–Se tu sucesabas arivar hike, tu anke sucesos arivar ibe –il asertis.

–Ka vere? Do, me maxim volente akompanos tu dum tua grava publika agado –me adjuntis.

–Quale tu nomesas? –Jesu questionis.

–Me nomesas Partakael, “Deo kun Partaka”, ma nur Partaka por mea familiani ed amiki. E Par o Parti por mea spozino.

–Bone, Partakael: me devas *adear tu nun ed enirar la templo, nam oportas ke me diskutez justa-tempe kun la savozi ibe. Til balde!

E Jesu iris en la templo, dum ke me restis sama-loke, e dum ke me komencis pensar quale me agus por ne plus miskalkular mea percerebra vojajo. Nu, ca-foye, me certe esforcus esar absolute preciza, lor orientizar mea mento vers mea exakta skopo spaco-tempa.

(9)

Mea sensi definitive pluboneskabis, e me mustis quik lernar dominacar oli por ne foleskar... Yen ke me videgis, audegis, flaregis, e to omnia ensemble esis advere kelke sufriganta e kaostatra por me, qua, ne-dicinde, nul-tempe experiencabis ulo simila en mea tota vivo.

Ne tro multa minuti plu tarde, me vidis apareskar, ma pasable fore, viro e muliero, qui aspektis aparte nervoza e sucioza.

Me deduktis, ke li esas Josef e Mariya, e me fixigis an li amba mea nova kapablesi... Quankam li esis ankor sat fore, me povis perfekte spektar lia mieni ed audar lia konverso, qua, tote ne-previdite, esis pri mea persono:

–Ni questionez ta viro qua sidas ibe, dorse anmure! Forsan, il vidis nia filio e povas informar ni prie –Josef sugestis.

–Ka ta viro ibe? Ka ta vestizita per blanka robo? Ho, Josef! Il semblas a me tre stranja homo –Mariya komentis.

Voluntez kredar me, kande me dicas a vi, ke, mem sen irga mala intenco, me ne povis evitar reaktar per la yena penso: “Ka me stranja? Stranja tua gravidesko!”.

E yen ke li duris dialogar pri me, dum ke li esis pokope proximeskanta al loko, ube me esis sidanta:

–Ho, yes! Il semblas advere stranja homo... E qual enorma e kalva kapon il havas! –klamis Josef.

Kande li tandem arivis apud me, li haltis e Josef salutis me:

–Paco kun vu, sioro! Ka vu komprenas mea linguo?

–Yes, me komprenas e ‘parlas’ via linguo. Ka me povas helpar vi?

–Ni serchas, de tri dii ante nun, nia puera filiulo desaparinta. Ka vu vidis adolecanta puerulo, qua semblas flotacar dum ke lu marchas? Il esas advere tote ne-ordinara –Josef dicis.

–Ho, yes, sioro! Me mem ‘parlis’ kun ilu. Il eniris la templo ye ne multa tempo ante nun –me informis.

–Ka vere? Danko! Danko, sioro! Paco kun vu! –Josef klamis, dum senfriste irar en la templo kun sua spozino.

Kelke pose, e mem kande nia santa trio ne ja ekirabis la templo, me sucesis audar la voco di Jesu:

–Ma pro quo vi serchadis me? Ka vi ne savas, ke me devas okupar me pri la aferi di mea Patro?

–Ka la aferi di tua patro? Me donos a tu plusa aferi di tua patro! –iraceskis Josef, qua sizabis orelo di Jesu ed ektirabis ilu ad-exter la templo.

–Aye! Aye! Aye! –Jesu expresis sua subita orel-doloro.

–Ka tu prizas sufrigar tua matro, kerlo? Ka tu ne koncias

quon tu facis? –Josef reprimandis sen liberigar ilua orelo.

–Me pregas, Josef! Me pregas! –intervenis Mariya–. Il esas nura puero! Ne esez tro severa!

–Ka nura puero? Puero ya, ma tro dorlotita! Se tu ne alizabus ilu, Mariya... Se tu permisabus a me ruptar ad ilu osto justatempe, nul-tempe eventabus ico!

Me sentis Josef esar tante furioza, ke me decidis anke intervenar, ma maxim ruzoze ed efikive:

–He, sioro! Anke me tre multe prizas sizar oreli por punisar pueri desobediema... Permisez a me sizar l'altra orelo di via filio por ke l' puniso esez mem plue humiliganta!

–Ka vu jokas, sioro? Mea filio punisesas da nulu, ecepte da me ipsa –respondis Josef, dum quik liberigar l'orelo di Jesu.

–Oke, sioro! Me probis nur helpar per mea ofro –me dicis.

E sen plusa vorti remarkinda, la Santa Familio duris marchar e desproximeskar de mea loko anmura, til ke me vidis li desaparar. (Parenteze: yen ke nia puera Jesu ne cesis karezar sua punisita orelo por sendolorigar ol, ve!, me konjektas).

(10)

Me intelektis, ke mea tempo en ta Jerusalem finabas, e ke me devas probar departar, tam balde kam posibla, vers un posa Jerusalem, ube Jesu de Nazaret divenos famoza en la tota mondo... Tamen, oportus ke mea parto produktesus de maxim quieta loko, ma yen ke me ne audacis marchar mem kelka pazi meze dil popolo, nam mea general aspekto, e tre specale la tunikego, quan me metabis, invitis irar advere nula-loke... Semblis a me, sive ke mea blanka robo esis sempre plugrandeskanta, sive ke mea korpo esis sempre plumikreskanta, ma, irga-kaze, me sentis me tote ridikula tale vestizita, quankam tal vestegacho utilisabis, adminime, por kovrar mea nudeso. E se restabus a me ula 'dubto' pri mea desbelega aspekto, olta desaparabus, kande

plura kindi, qui pasis apud me, regardis me mokeme, e salutis me per “*Adeo, sioro leda!””, dum ridegar e forkurar de me. Me do decidis retrovenar en la korto dil domego, ube me prenabis la tuniko, ed acensar petra eskalero, quan me vidabis ibe, e qua, maxim probable, abutus a supra teraso, de ube me povus probar desaparar por itere aparar, ma en diferanta spaco ed en posa tempo.

Me levis me per ne-kustumal ajileso e marcheskis vers la vicina korto, dum experiencar, ankor-foye, ke mea korpo plu-lejereskabis, quaze ol esus flotacanta... E yen ke, mem ante komencar acensar l’eskhalero, me shokesis dal fakto previdar kun plena certeso, quon me trovos ibe, ke me renkontros nulu, e do ke tal teraso esos loko tote quieta e sekura por me... Pos atingir ol, me serchis la maxim oportuna angulo por mea departo, e la maxim bona celeyo, por la kazo, ke me audus bruise di pazi acensanta l’eskhalero.

Apen pensetar pri quale povus aspektar la proprietanto di mea vestego, igis me tremeskar, nam lu mustus esar enorma, quaza giganto 2-metra e 140-kilograma, adminime...

Kande me sucesis aprobar la perfekta departo-punto en la teraso, me sentis la bezono e l’impulso desmetar mea robego e restar itere tote nuda, tal qual me tervenabis en Jerusalem departinte de mea vilajo. E me desmetis mea vesto.

Ca-foye, mea konvinkeso esis mem plu granda kam olta quan me juis ante mea unesma departo, e pluse, me adicisionis ad ol la vorti, quin Jesu dicabis a me: “Se tu sucesabas arivar hike, tu anke sucesos arivar ibe.”.

Me ne tedos vi per explikar a vi, tote detaloze, omno quon me facis por departar; me nur dicos a vi, ke me atraktesis dal bluo dil cielo... Me atraktesis dal cielo... Me atraktesis... E ke, ca-kaze, me sentis en mea cerebro nula “klash-klash”, ma nura sorto di senfina zumado, qua invitis me klozar l’okuli, obliviar pri me ipsa e lasar me duktar til la transa rivo... “Zummm_Zummm_Zummm_Zummm_Zummm_Zummm_”.

(11)

Ka me dicis “la transa rivo”? Nu, yen ke me fakte riaparis inter rivo e rivo e, plu exakte, meze di poke profunda rivero, en olqua me ritrovis me sidanta surfunde e tote nuda... Me devas agnoskar, ke, ante departar, pasabis tra mea mento la drola ideo, ke, nun, kande me departos nuda, me forsan arivos vestizita, ma to ya nule eventis, e yen ke me duris restar nuda, senhara e senpila, ve!

Me esabis tante preciza pri mea arivo-loko ed -epoko, ke esis advere pasable justifikebla la fakto, ke me riaparis meze di rivero... E tal rivero povus esar nul altra kam la fluvio Jordan... E la fluvio plenigesis per multa homi, qui esis askoltanta ed obedianta la vorti di ulu, qua esis klameganta:

–Venez a me, pekeri! Repentez pri via peki, e me vin bantos por via salvo! Repentez! Repentez!

Ta ulu, kompreneble, esis Jan la Baptisto, qua stacis meze dil rivero, e qua esis baptanta e puriganta, per aquo dil Jordan, omna pekera homi, qui proximigis ad ilu...

Quon me agus ca-foye por kovrar mea nudeso? Me devas konfesar, ke, anke ca-kaze, mea unesma ideo esis advere absurda, nam me pensabis demandar a Jan la Baptisto ula vesto... Tamen, me quik konjektis, ke, mem kaze ke l’ Baptisto posedus altra vesto, ol esus mem plu horrorinda kam olta, quan il esis uzanta por baptar... Ho, Deo mea! Jan la Baptisto advere impresis me, ne nur pro ilua klamegi al popolo, ma anke pro ilua sordid aspekto... Me nul-tempe vidabis ulu, qua, mem meze dil aquo, semblis prizar ol nur por baptar e por drinkar, ma nule por netigar su e sua vesti...

Dume, yen ke me vidis ulo, quo pasos flotacanta apud me, e me ya kaptis l’okazono por prenar ta ulo, quo esis nulo altra kam pasable mikra texajo blanka, nule sordida, ma recente netigita... Ol semblis a me esar tante poke utila, ke me preske riliberigis ol, ma, subite, me intelektis olua funkciono, e ke tal tuko, adminime provizore, esus certe util a me... Me surprizis me ipsa

pro mea habilesio aranjar e metar tal sorto di kalsono “inri”-stila, mem dum sidar surfunde e meze di rivero, nam, ne-dicinde, me nul-tempe antee uzabis tal simpla texajo kom kalsono... Dum tegar mea subkalsona parti korp'al, me povis ya konfirmar lo: nula pilo nula-loke.

(12)

Kande me vidis, ke nul plusa homo esis pronta proximeskar al Baptisto por baptesar da ilu, me ipsa audacis staceskar e pokope proximeskar al santa viro por salutar lu. Me sentis me, adminime, kelke vestizita, danke l' kalsono quan me jus improvizabis e metabis.

–Repentez, pekeru! Repentez pri tua peki, e venez adhike por ke me baptez tu! –Jan la Baptisto volute invitis me.

–Ho, no, amiko! Me ja baptesis –me polite respondis.

–Ne mentiez, pekeru! Se me baptabus tu, me certas, ke me ne plus obliviabus tua kapo!

Ka mea kapo? Lore, me ne povis evitar regardar, aparte atencoze, la kapo dil kompatinda Baptisto, ed imaginar pri ol jacor sur luxozza pleto; tamen, me ne esis ibe por probar chanjar lo eventonta, mem kaze ke me povus agar lo. Yen ke ula Herodes e sua bofrata spozino, Putifar, igos senkapigar e mortigar Jan la Baptisto, pos enkarcerigar lu... Ho, yes! Me savas lo! Me bone savas, ke la spozino di Herodes ne nomesis Putifar (viro-nomo relatanta altra historio Biblal), ma me sempre nomas el tal-maniere; e tale, me ja povas asertar, ke elua filiino, nome Salomé, esis vera filio di Putifar, qua postulis la kapo dil Baptisto kom danso-premio.

–Me venas de fora lando e futura tempo, e me ja baptesis en mea tempo e mea lando, qua lokizesas extreme dil granda maro, che maxim profunda Ocidentu –me probis explikar.

–Ma quon tu dicas, folo? Repentez, pekeru! Repentez! Nulu povas venar del futuro! –la Baptisto klamis.

–Ka vere, Jan? Bone. Me savas qua tu esas, e me saveskis mem pri tua genitori, Zakarias ed Elizabet –me klarigis.

–Ma quale?! Quale tu saveskis mem pri mea genitori? –il questionis dum grategar la kapo ed apertegar la okuli–. Ho, pardonez! Ka tu esas ta, quan ni expektas? –il adjuntis.

–Me ne savas ka vi esis expektanta me. Kad ulu avertis tu pri mea adveno en ica tempo?

–Ho, pardonez! Pardonez! Ka tu esas la Mesio?

–Ka me la Mesio? Ho, no! Me nomesas Partakael, e me ne esas la Mesio, kredez me!

–Ta-kaze, repentez, pekeru! Repentez pri tua peki e ne plus mentiez! Me bapto tu! –la Baptisto riganis sua diskurso.

–Ho, no, Jan! Me ne mentias! Tu bapto Emmanuel, ne Partakael. Tu bapto la Mesio. Me advere ja baptesis.

–Ka plusa folajo, profetacho? Me nule dignesas baptar la Mesio, ma baptesar da Lu! –il klamegis.

(13)

Lore, eventis ulo advere stranja: yen ke, subite, la Baptisto cesis regardar e ‘parlar’ a me, quaze il perdabus sua tota intereso pri mea persono... Pluse, ilua mieno transformesis a mem plu serioza kam kustumale, ed il direktis sua okuli ad ulu, qua esis proximeskanta dorso di me... La Baptisto, qua staceskis ferme e qua mem ne palpebragis, komencis saltegar vertikale ad-supre, ad-supre, ad-supre, ad-supre... Quale explikar!? Ka vi spektis ula-foye quale saltas le Masai en Afrika? Nu, la saltado dil Baptisto multe pensigis da me pri tal original salti ad-supra, quankam olti da ilu esis mem plu difikulta, pro ke il esis saltanta meze di rivero e kun aquo tilgenue... Me quik intelektis to quo esis eventanta, kande me turnis mea kapo e vidis Jesu de Nazaret, qua venis a ni... Segun semblo, singla-foye, kande Jesu e la Baptisto interrenkontris, ilca ne povis evitar salteskar koram ilta;

mem ante naskir, Jan ja saltis en la ventro di sua matro, kande elca vizitesis da Mariya, qua lore anke gravideskabis.

La Baptisto, tote rigida, ne cesis saltar ad-supre, til ke Jesu tushis ilua shultri per sua manui... Lore, la Nazaretano pregis baptesar da Jan, ed ilca dicis ad ilta refuzante:

–Me esas ta qua bezonas baptesar da tu... E tu venas a me?

E Jesu respondis ad ilu, plu o min, per la yena vorti:

–Permisez, nun, ke ni agez tale, nam oportas ke ni respektez ed obediez omna yusteso!

E lore, Jan aceptis baptar Jesu. E jus baptir ilu, apertesis la cielo, e yen ke blanka kolombo decensis de ol, til tervenar sur la kapo di Jesukristo. (Tal fakto rimemorigis da me, ke anke me havis mea blanka kolombo, preske surkape, kande me evis du yari ed esis fotografita en la Placo dil Santa Virgino, che l’urbo Valencia).

E pose, apertesis la megafono dil cielo, ed audesis voco aparte grava e personal (kad aparte grava e deal?), qua dicis:

–Tu esas mea Filio, la Estimata, pri qua me komplezesis.

Esis ibe amaso de homi, qui vidis ed audis omno eventinta; tamen, kande Jesu judiciesis e morte-kondamnesis, yen ke nula testi su prizentis por naracar, defense di Kristo, ke li advere audis la voco di Deo vokar Filio a Jesu, e ke Lu igis decensar Sua Propra Spirito, kom blanka kolombo, adsur la kapo dil Filio. Multa testi, ma nula testi. Tre stranja, ka ne?

(14)

Jesu de Nazaret, pos baptesir, ekirabis la rivero, e me quik marcheskis dop ilu, pos adeir la Baptisto:

–Adeo, Jan! Me devas akompanar Jesu. Paco kun tu, amiko!

–Irez! Irez kun ilu! Mea tempo hike finabas –Jan respondis.

Kande me atingis la rivo, e Jesu, e la blanka kolombo sur ilua shultro, me advokis ilta, qua durabis marchar senhalte:

–He, Jesu! Vartez, me pregas! Ka tu ne memoras pri me?

–Ho, yes! Me bone memoras pri tu. Quale’ obliviar tua voco!
–klamis ilu, pos haltar, su turnar ed atencar mea kapo.

–Me esas hike por akompanar tu irga-loke, ube tu iros, Jesu.

–Me regretas lo, Partakael, ma nulu darfes akompanar me nun, nam me devas duktesar da la Spirito aden la dezerto, ube me, sole, fastos dum ‘quardek’ jorni e ‘quardek’ nokti... Pos mea retroveno, me volunte invitos tu akompanar me.

–Ho, no! E quon me agos hike, sole, dum ta longa tempo? Me havas nulo: nek vesti, nek manjajo, nek pekunio, nek amiki... Quon me agos hike til tua retroveno? –me plendis.

–Irez en la vilajo Betania e querez ula Lazaro ed ilua fratini, Marta e Mariya. Tu ya povos sejourar ibe, che li, dum mea tota absenteso –Jesu dicis.

–Ka vere? Danko, Jesu! Nur un plusa kozo, me pregas! Ka tu povas helpar me obtenar vesto e sandali? Me sucesos irar nula-loke, se me restos apen kalsonizita e sen-shua.

Lore, semblis a me, ke l’ blanka kolombo desquieteskis e regardis me okul-angule, ma Jesu respondis a me jentile:

–Trairez ita voyeto ad-supre ed enirez la duesma domo, quan tu renkontros. Ibe tu trovos omno quon tu bezonas.

–Ho, danko! Danko, Jesu! Me ne plus jenos tu. Bon vojajo e bon fasto! Adeo, Jesu! Adeo, Spirito! –me audace klamis, dum regardar simpatioze la blanka kolombo.

–Irez kun Deo, Partakael! Voluntez salutar meanome Lazaro ed ilua familio! –Jesu adeis me.

“Ho! Quante multe e quante rapide kreskabas ica homo!”, me pensis, dum vidar forirar la Nazaretano. “Semblas a me renkontrir ilu hodie, kande il evis 12 yari, e yen ke, nun, apen kelke plu tarde por me, il divenis adminime 30-yara, me konjektas. Forsan, ita pasinta 18 yari esis longa por ilu, ma, mealatere, me havas l’impreso transirir oli dum no plus kam 18 minuti, ve! Ho, tempo!”, me duris pensar.

(15)

Me marchis til la domo indikita da Jesu, ed ibe on donacis a me tuniko, sandali e kap-tuko; quankam to omna esabis ja uzata da ulu altra, adminime esis omno netigita e pasable bone fitanta kun mea lora korpo, qua divenabis tote magra.

Survoye al tre proxima vilajo Betania, me rimemoris pri mea olima voyajo e sejourno en la Santa Lando, nome la nuna Israel/Palestina, kande me vizitabis Betania, e kande, dum serchar la sepulteyo di Lazaro, me mispensis arivir en la vilajo, kontre ke, fakte, me nur atingabis Abu Dis, vilajeto apud Betania... Lore, quoniam me renkontrabis nulu por questionar, me trairabis la suprajo di tre stranja loko, sorto di alta klozilo, qua abutis an granda pordo... Esis oldino ibe, e me questionis el pri l' sepulteyo di Lazaro, ed el, maxim afable, invitis me enirar la domo, ed introduktis me ad altra oldino, a qua me repetis mea questiono... Subite, me komencis vidar oldini omna-loke, singlu plu olda kam l' antea, e lore, e nur lore, me komprenis ke me enirabis sorto di rezideyo por oldini... Ho! E me ibe, questionante e durante questionar pri sepulteyo! Tamen, ta mulieri, ultre informar me, ke me ne ja arivabas en Betania, ma en apuda Abu Dis, tre jentile duktis me til enorma fenestro, ed invitis me admirar la ne-kredeble bela panoramo dil proxima urbo Jerusalem kun olua oreo kupolego kom chefa protagonisto.

Lore, kande me tandem atingabis Betania, e proximeskabis al sepulteyo, yen ke viro en chara souvenir-vendeyo, ilqua gardis la klefo, akompanis me til la pordo dil olima tombo di Lazaro, e demandis de me pekunio por enirar ibe... Me quik dicis ad ilu, ke me ne darfas uzar pekunio por enirar sakra loko, e lore il acendis lumo ed invitis me decensar sole por vizitar la sepulteyo... Kande me retrovenis e retrodonis al viro la klefo, yen ke il invitis me komprar suveniरो, qua nule esas sakra, ma me respondis ad ilu, ke me ne esas turisto, sed voyajero, e ke mea poka pekunio esas por kozi advere necesa, e ne por suveniri... Me ne povas evitar subridar nun, kande me konjektas, ke ta viro, maxim probable

Arabo, forsan pensis pri me: “Ho! Ica kerlo stranjera, sive esas Judo, sive esas plu Juda kam la Judi ipsa!”.

(16)

Dum mea serchado dil domo di Lazaro ed ilua fratini, me povis ankorofoye konstatar, ke me duras ne nur komprenar, ma mem ‘parlar’ senprobleme la linguo Arameana. E pluse, me esis itere koncianta, ke mea sensi ‘devlopesabas’ e pluboneskabas admaxime, e ke me advere kapablesas audar, vidar o flarar irgo, mem de tre fore. Ed altra-latere, mea marchado duris esar aparte lejera, quaze flotacanta...

Quankam, quale skribite, me vizitabis Betania fine dil 20ma yarcento, me sucesis rikonocar nulo dil vilajeto, ne mem la zono dil domo di Lazaro, kande me tandem atingis ol... Omno esis absolute diferanta de to, quon me vidabis lore; tamen, esas perfekte komprenebla ke, pos 2000 yari, mem vilajeto povas transformesir til ne-rikonocebleso, ka ne?

Segun semblo, me arivis che Lazaro maxim oportune, nam, kande me prizentis me ibe, omna tri gefrati esis enheme, e me aceptesis da mea hosti ne nur kun specal afableso, ma mem kun entuziasmo... Li quik questionis me senhalte pri Jesu e pri me ipsa... Li ya deziris saveskar omno pri irgo... E yen ke, certen-instante, Mariya, qua kelke tacabis ed esis aparte atencoze observanta mea vizajo dum ke me direktabis la okuli ad elua frati, subite klamis tote spontane:

–He, frati, regardez! Il movas sua okuli quale Joroboam!

–Ho, yes! –Marta e Lazaro konsentis, pos ke me regardis Mariya, qua lore adjuntis lo sequanta:

–Tamen, Joroboam esas giboza, sordida e fola mendikero, kontre ke nia nova gasto aspektas advere tote normal, agreabla e kulturoza viro vojajera, ka ne?

“Ka me normal? Ha, se vi savus omno pri me!” me pensis. E lore, me explikis a li omno relatanta mea danso okulal: ke ol

nomizesas nistagmo, e ke me sempre asertas, ke ol esas optikal gracio, quan me havas denaske, kontre ke altri preferas kredar, ke ol esas defekto che mea okuli; fakte, yen ke olima specialisto asertabis, ke mea nistagmo esas kazo patologica muskulal... Tamen, me questionas me: pro quo, se mea vido-kapableso plu boneskis admaxime, me duris konservar mea kara nistagmo, quaze me bezonus ol por esar plene me ipsa? E me quik respondizas kelke humuroze mea jusa questiono: pro ke mea kara nistagmo esas optikal gracio, quan me devas ne perdar dum mea tota vivo, ve!

(17)

Ja instalita che Lazaro, mea tempo ibe esis pasanta plu rapide kam expektite... Pos l'unesma dii, me kustumis ekirar la domo por exkursar, adminime dumjorne, ne nur en Jerusalem, ma anke en vicina vilajeti, e mem en Betlehem, ne tante proxima, kande certen-die me vekis e levis me tre frue por voyajar ad-ibe e retrovenar adheme ne tro tarde, justa-tempe por supear kun mea jentila hosti.

Marta, la seniora fratino, sempre esis pronta preparar ed ofrar a me kelka manjaji por ke me povez exkursar senhungre dum la tota jorno... El singla-foye repetis, dum livrar a me la nutritivi: "Prenez! Prenez ico por manjar survoye!"... E singla-die, kande me retrovenis adheme felica, ma fatigita, ibe esis mea tri afabla hosti por donacar a me irgo, quon me bezonis, e por durar questionar me pri omno imaginebla, e mem ne-imaginebla.

Mariya, la juniora fratino, esis aparte spontana, kurioza ed atencema, ed el ofte sidis ye mea pedi ed askoltis me kun boko apertita... Dume, yen ke Marta, kelka-foye grunante, aranjadis omno por la supeo... E Lazaro, *kuya sanesala stando semblis a me esar ne tro bona, kustumis questionar me ka me savas ulo pri lua futuro, e kad il vivos dum multa yari o kad ilua febla saneso, tandem, duktos il adentombeye. Me ya darfis revelar nulo

a Lazaro, ma me adminime probis kalmigar il pri lua sucii. Nula problemo, Lazu! Ne sufrez!

E yen ke, dum un de mea exkursi en l'urbo Jerusalem, qua esis plenigita per Romana soldati, me kandide probis acesar certena loko, segun semblo interdiktita, kande, subite, soldato haltigis me, e klamegis ante pulsar me violentoze:

–He, tu! Ad-ube tu iras? Forirez de hike, hundacho!

–He, tu! –me respondis iraceskanta, dum direte regardar ilua okuli–. Ma... quon tu facas, soldatacho? Quale tu audacas tale pulsegar ed insultar me?

–Ma... quale!? Ka tu ‘parlas’ la Latina? Ube tu lernis mea linguo? –il questionis e quik chanjeskis sua atitudo vers me.

–En la sama loko, ube me rafinite edukesis, e quan tu certe nul-tempe asistis –me dicis, sen sucesar kalmigar mea iraco.

–He! Tu esas stranjera, ka ne? De ube tu venas? –il duris.

–De Iberia, de Hispania citeriora, de “Tarraconensis”-areo, del urbo Valencia –me dicis por komprenigar ulo dal bestio.

–Ho! Ka vere? E quon tu facas hike? Pro quo tu venis en ica damnita lando?

–Ha, nur por promenar! E nun, me devas durigar mea promenado, ve! Jupitero tun protektez! –me respondis.

–Ho, stranjero! Vartez! Ne esez rankoroza e kelke restez kun me... Me multe tedas en ica landacho! –il plendis.

Tamen, me ja marcheskabis, e me nur turnis mea kapo por adear la soldato per manuo-gesto, ma sen itere haltar. (Parenteze: me ipsa astonesis, kande me askoltis me uzar la Latina tote fluante... Ma... ube e kande me lernabis ol? Me nur savas ke, same kam eventabis kun la puera Jesu pri l’Arameana, jus askoltinte l’unesma plura vorti dal soldato, me quik esis kapabla komprenar e mem ‘parlar’ ilua linguo).

(18)

Quankam me vizitis sat ofte l'urbo Jerusalem, me ne sucesis trovar ulo quo pensigus da me pri to quon me vidabis ibe lor mea normal vojajo en la Santa Lando, eventinta ye ne tro multa tempo ante mea permenta vojajo... Dum tal normal sejourno en Israel/Palestina, me memoras enirir l'Esplanado dil Moskei, ed agar ulo quo joyigis me admaxime: omnu ibe deziris vizitar la konstrukturo sub la Orea Kupolo, la moskeo e plusa turistalaji... Dume, me trairis l'Esplanado ed atingis la parto dil murego, ube lokizesas la famoza Orea Pordego, qua restas klozita, e tra olqua, segun-dice, pasos la Mesio (la Mesio quan la Judi duras ekspektar), kande lu eniros Jerusalem... Me renkontris nulu survoye e, quankam me konjektis esar agonta ulo tote ne permisata, me audacis acensar petra eskalerereto, qua duktis me til la supra parto dil murego, e me regardis de ibe ad-extere... Ho! Qual forta emocon me sentis dum admirar la Monto dil Olivieri e konciar, ke me esas plasizita supre dil Orea Pordego e dil Monto dil Templo! Me restis ibe dum apen plura minuti, ma me sentis me advere rekompensata... Esis ibe mem matraco extensita en sorto di garito, qua, maxim probable, uzesus da sentinelo, ma, fortuneze, me renkontris nula sentinelo, ecepte me ipsa, qua juis admaxime mea sublima situeso.

Esis pasinta un monato de pos mea unesma nokto che Lazaro... Mea hararo rikreskabis sur mea kapo, e mea pilaro sur mea cetera korpo, qua mem kelke bruneskabis... Mea vestaro pluboneskabis danke ankor-foye la jenerozeso da mea hosti... Eta-die, me esis promenanta en Jerusalem, kande me decidis sidskar sur andoma sidilo roka... Pos kelka sekundi, yen ke yuna e bela muliero eniris la domo e, quik pose, el diskrete salutis me de apen mi-apertita pordo:

—Hola, belo! Ka tu venas vizitar me? Ka me ja konocas tu? Ho, no! Se me konocabus tu, me ne obliviabus tua korpo! Venez kun me! Enirez!

—Ha, no, danko! Me sidis nur por kelke repozar, ma...

–Vartez, stranjero! Esas ya plu bona loki por repozar... Venez kun me, e me donos a tu plezuro e repozo! Enirez, e me garantias a tu plezuro per mea “Sodoma e Gomorra”!

–Danko, ma nun me devas durigar mea voyo –me dicis, dum levar me por departar.

–Vartez! Me esas bela! –el klamis, dum ke, per sua manuo kun ora braceleto, el sizis mea sinistra karmo por retenar me.

–Ho, yes, me konsentas! Tre bela! –me agnoskis, kande me turnis ad el, ed admiris elua vizajo ed elua dextra mammo, qua subite aparabis avan mea okuli, me ne savas quale.

–Do, quon tu vartas, viro? Enirez e konocez me tilfunde! Me deziregas konocar tu! –el adjuntis faligante sua vesto.

–Tu vidos me, vidos me, ma tu ne konocos me –me kelke jokis ante forirar e forlasar la nuda belino senkonoce.

–He, tu! Ka tu ne prizas mulieri? Me esas bela! –el klamis.

–Ho, yes! E me esas Partakael. Juez maxim bona dio! Chao!

(19)

Tamen, me devas agnoskar ke, pos mea kurta ma intensa renkontro kun ta yuna e bela prostitucatino, elqua ne esabis advere tam diskreta e prudenta kam el unesme semblabis a me, me ne cesis pensar pri quo esus la mencionita specalajo sexual, nome “Sodoma e Gomorra”, pri olqua me nul-tempe audabis. Me kuriozeskis por saveskar kad ol relatas nura sodomio, o kad ol esas ulo tote diferanta ed original. E yen ke, mem sen previdir lo, mea penso duktis me al raporto Biblal pri Sodoma e Gomorra ed olia debochera habitantaro.

Segun semblo, ibe, omnu esis sexu-avida tilextreme, ecepte nevalo di patriarko Abraham, nome Lot, ed ilua tota familio. Lore, Deo decidis punisar, destruktar e desaparigar Sodoma e Gomorra, e sendis paro de homatra anjeli por avertar Lot pri lo eventonta, e por ke il e sua familio povez livar l’urbo justa-tempe, ante ke ol destruktoses... Lot renkontrabis du homi exter-

murege, ed insiste invitabis li sejornar che lu, quon li tandem acceptis... E nun venas lo maxim stranja meajudike: yen ke plura viri prizentesis che Lot, e dicis ad ilu, ke li volas konocar ilua gastu (e kompreneble, ni omna savas quon signifikas “konocar” en kunteksto Biblal, ka ne?). Lore, Lot nervozeskis admaxime ed ofris a li, vicee, mem ilua du filiini, qui ne ja konocabis viro... Ka Lot ne ja saveskabis, ke sua gastu esas anjeli? Se ne: ka paro de gastu esas plu respektinda kam paro de filia virgini? Se yes: kad il ne informesabis, ke anjeli esasensexua ed aparte povoza, e ke li povus perfekte defensar su ipsa senprobleme? Fakte, li mustis defensar su, pos ke tal virachi insistis “promocar li”: li simple suflegis e sua suflado blindigis la konocevaro ibe. Tamen: quo eventabus, kaze ke nia du anjeli ajornabus lia suflado til plu delikata instanto? Me povas nur imaginar la sequanta ceno e konversado:

–He, chefo! Ica kerli havas nulo sub sua vesti!

–Ho! Forsan li esas mem plu sexu-avida kam ni ipsa!

–Ho, no, chefo! Li esasensexua! Li esas nur aero!

–Ma quon tu dicas, idioto? Ni volas konocar li ja!

–Neposiblesas, chefo! Li havas nek avanajo nek dopajo!

–Ka vere? Ne tante importas! Ni esas Sodoma e Gomorra!

Ni do konocez lia buki!

E nun yes, nia paro de anjeli blindigabus sua pretendanti ed invitabus Lot, ilua spozino (*kuya nomo ne menciasas en la Biblio, ma quan me baptis kom Sally) e cetera familio quik livar l’urbo, e mem nul-kaze turnar la kapo ad-dope, dum la destruktado di Sodoma e Gomorra. Nu, e vi omna ja savas, ke la kompatinda Sally ne povis evitar regardeskar ad-dope por spektar lo eventanta, ed el divenis salo-statuo...

E me questionas me: kad en Sodoma e Gomorra ne habitis pueri ed infanti senkulpa? Kad omna kindi anke perisis ibe?

(20)

Me singla-die kontabis la tempo pasinta de pos l'absenteso di Jesu, dum olqua il esus fastanta che l' dezerto... Kande, pasinte 'quardek' jorni e 'quardek' nokti, la fasto-tempo previdita kompletigesis, me livis la domo di Lazaro ed ilua fratini, ed iris renkontre di Jesu... Segun semblo, dum ilua solitaireso, il esabis insiste tentata dal diablo ipsa, qua ofrabis ad il irgo dezirata; tamen, la maligno nule sucesabis faligar Jesu, qua rezistabis omna tenti. Ton ni saveskis plu tarde, pos ke Jesu ipsa dicis a ni lo eventinta en la dezerto... Altre, ni nule povabus saveskar lo, nam nulu altra esabis ibe kun ilu, ecepte la diablo (e kelka benigna anjeli, qui servis Jesu, ma nur pos ke il aprobis sua harda exameno 40-dia).

Ni anke saveskis, ca-kaze ne da Jesu, ke Jan la Baptisto kaptabis ed esabis enkarcerigata impere da Herodes... E ni departis survoye a Galilea, ube, pos tre kurta sejourno en Nazaret (dum olqua Jesu tante skandalis sua samvilajani, ke li forte refuzis ilu e mem preske mortigis ilu), ni mustis quik departar vers Kafarnaum, vilajeto apud lago Tiberiades.

Ho, Nazaret! La Nazaret, quan me vizitabis fine dil 20ma yarcento, esis advere nula vilajeto, ma urbeto havanta 80.000 habitanti e disponanta, adminime, (me ya kontis oli) oko de gazono-stacioni, un ye singla extremajo di lua precipua chosei.

Yen ke me esis sejournanta en Tiberias, kande me decidis ve-har autostope a Nazaret, qua esus mea nexta sejourneyo... Kom anekdoto, me volunte raportos, ke l'automobilo, qua haltigesis por me, esis dukata da pasable yuna e gaya homulo negra, qua, ultre gaya, esis anke geya... Til lore, me nul-tempe renkontrabis negra homeosexualo, e me multe shokesis da lua tro direta e tote sen-shama atitudo sexual vers mea persono, mem pos ke me klarigis da lu, ke me esas heterosexual, e ke me prizas mulieri e nule viri... Tamen, lu regardadis me quaze lu enamoreskabus... Quale explikar lo por ke vi komprenoz? Me esperas ofensor nulu per dicar, kun absoluta sincereso, quon tal regardado pensigis da

me: la brilo ed intenseso dil okuli di mea kunvehanto rimemorigis da me pri sat anciena versiono dil filmo King Kong, konkrete pri olta aparinta en 1933... Ho, yes! Me sentis, ke mea negra homo regardadis me same dolce ed enamoreskanta kam King Kong regardabis sua homa belino.

E kande ni tandem atingis Nazaret, me tandem sucesis respirar alejita, pos ke me ekiris la veturo e dankis ed adeis olua gaya ed aparte tushema geya duktanto. Haleluya!

(21)

Arivinte kun Jesu en Kafarnaum (belega nomo, ka ne?), mea unesma impresio esis tote kontrea ad olta quan me havabis en irga altra loko: me sentis ke, quankam advere ne tro granda, Kafarnaum esis plue populizita e vivo-plena kam la Kafarnaum, quan me vizitabis ne tante longe antee, e qua acceptabis me per stranja trupo di rangizita e preske senmova lacerti griza, qui restabis bok-apertita al suno... E ne multo plusa, ecepte kelka grava rui-naji e la lago.

Ho, yes! La lago. E yen ke, apud la lago Tiberiades o maro di Galilea, Jesu komencis selektar sua precipua dicipuli, kelki de li inter la peskisti dil vilajo, qui esis ibe: Simon Petro e sua frato Andreas, Jakobo e sua frato Jan... E poka tempo pose, la listo kompletigesabis per plusa homi, qual Filipino, Mateo, Tomas, Bartolomeo, Judas Tadeo, altra Simon, altra Jakobo e Judas Iskariot... Ta 12 homi divenis ilua apostoli. E lore, ta qua komencis predikar omna-loke esis ne Jan la Baptisto, ma Jesu, qua klamadis lo sama kam klamabis sua kompatinda kuzulo, unesme enkarcerigita e plu tarde ocidigita da Herodes: “Repentez! Repentez pri via peki, nam la Regno dil Cieli esas ja hike!”

E yen ke to omna rimemorigis da me pri mea puereso en mea vilajo di Valencia, e pri certena yaro, kande pleesis ibe la teatrajo titulizita “La Sufrado di Jesukristo”, en olqua on donis a me tri o quar roli triesma-ranga, preske senimporta, de qui nur un havis

texto apen un-linea... Me pleis kom apostolo Simon, kom Nikodem, kom Josef de Arimatea e kom civitano... La maxim bona roli disdonesis inter ti qui organizabis la teatraĵo, nome grupo di yuna adulti dil vilajo... Li prenis la roli di Jesu, la Virgino, Petro, Jan, Mariya Magdalena, Judas Iskariot, Anas, Kaifas, Pilato, edc... Ho, yes! Me esis nura puero, e mem extergrupano, do me ya darfis aspirar a nulo plusa... E tamen, me ne povas evitar subridar nun, kande me rimemoras pri la homo, qua pregesis eser Jesukristo por plear ilua famoza eniro en l'urbo Jerusalem dum la Palmo-sundio... Ho, yes! Lore, on pregis me ipsa eser Jesu de Nazaret, quon me ya nule expektabis... E quoniam me aceptis la defio, on vestizis me Jesukristatre, on glutinis barbo e mustasho sur mea olima pueral vizajo, apen barbizita, ed on igis me irar, meze dil klameganta popolo, surdorse di asno blanka, *kuya enorma spinon me ne plus obliviabas... Drola, ka ne? Hozanna! Hozanna!

(22)

Nun e hike, kara lekteri, me devas avertar vi ke, dum la tota tempo quan me pasis kun Jesu ed ilua dicipuli, me skribis nulo pri lo eventinta ibe, do to quon me raportos de pos nun, oportas ne prenesar kom rigoroze ordinata kronologiale. Ed ultra-latere, me volunte informas vi, ke mea skopo ne esis raportar pri omna mirakli ed eventaji, quin vi ya bone konocas, maxim aparte, danke Mateo, Markos, Lukas e Jan.

Tamen, un del unesma mirakli, quin me asistis, esis olta eventinta en Kana di Galilea, vilajo proxim Nazaret, ube ni invitesis partoprenar mariaĵo-festo... Yen ke me ja vizitabis Kana, dum mea vojajo e seĵorno en la Santa Lando, ta-kaze ped-irante de Nazaret e retroveninte aden olca sama-die... E yen ke, survoye a Kana, me pensabis: "Quon me povus vidar hike, quo esus adminime pasable simil a to quon Jesukristo vidis ye 2000 yari ante nun?"... E lore, me regardis ta pura e blua cielo e la profili

di kelka ne tro fora monti, e me konjektis, ke to ne multe chanjabos... E me ya sentis enorma plezuro dum marchar ed admirar to omna.

En Kana di Galilea, do, celebresis granda mariajo-festo, en olqua aceptesis amaso de gastis, inter qui Jesu e sua matro, plura dicipuli e me ipsa, qua divenabis tote ne-separebla dil Nazaretano... Meze dil festo, Jan questionis me:

–He, Partakael! Ka tu ne drinkas vino hodie? Stranja, ka ne?

–Ha, no, Jan! Me preferas drinkar plu tarde, ve! –me dicis.

Tamen, yen ke plu tarde, e tote ne-expektite dal hosti, la vinyi exhaustesis, forsan pro la nombrozega asistintaro... E yen ke, lore, Mariya dicis urje a sua filio Jesu:

–Mankas a li vino, filio! Voluntez helpar!

–Muliero: pro quo tu interferas en mea aferi? Mea tempo ne ja arivabas –Jesu respondis.

–He! Ne respondez a me tale! Me esas tua matro, e matro esas nur un. Agez! Agez nun! –Mariya imperis.

E lore, Jesu plenigis dal servisti plura kruchegi per aquo, e yen ke tal aquo divenis vino... E vino multe plu bona kam l’antea! Lore, me ipsa komencis drinkar tal ecelanta vino, quan me oportune baptis kom “Miraklo di Kana”, dum ke Jan, qua regardis me kun evidenta suspekto, klamis:

–He, Partakael! Tu ja savis, ke ico eventos, ka ne? Yen pro quo tu ne drinkis antee... L’altra vino esis multe inferiora... Nexta-foye, voluntez avortar me por ke anke me povez profitar tua presavo, frato!

–Me regretas lo, Jan, ma me ne darfas chanjar lo pasinta, ne mem kande lo pasinta esas pasonta. Singlu drinkez ed agez segun-vole o segun-pove! –me kelke filozofiachis.

–Ka tu povus chanjar aquo a vino? –Jan esis kurioza.

–Ho, no! Me povus admaxime chanjar vino ad aquo –me spontane respondis jokoze.

(23)

Pos tal grandioza mariaĵo-festo, ni esis retrovenanta aden Kafarnaum, kande, survoye ad ol e dum kurta repozo-tempo, me agis ulo (forsan sorto di drolo folajo), quo igis Jan antipatiar me de pos lore: me audacis ludar e jokar kun Jesu por saveskar kad il esis advere tam serioza e cirkonspekta kam on konjektigabis da ni en posa yarcenti... Me pensis: “Se Jesu es inteligenta, il certe ne povas indijar humoro-senso... Se Jesu esas homo, il ya darfus ludar e ridar quale irg altra homo.” E lore, pos ke me komunikis ad il ilua mencionita reputeso kom tro serioza viro, me startis mea fola experimento per agar quale ni, komun adulti nun-tempa, kustumas agar, kande ni deziras amuzar e ridigar bebo: me pulseteskis e ripulseteskis la supra parto dil ventro di Jesu per la pinto di mea dextra indiko-fingro, dum subridar ad il ed apertar mea okuli admaxime, e dum klamar sam-tempe (forsan ankore kelke subefekte di tal ecelanta e ne-obliviebla vino, nome “Miraklo di Kana”:

–Ho, yes! Tro serioza tu! Yes, tu, Jesu! Jesu! Tro serioza tu! Ma tu facis miraklo, he? Yes, tu! Tu! Nam tu esas tre saja!

E yen ke Jesu unesme subridis, pose ridis, e fine mem ridegis, dum ke duris mea mikra folajo... Omnu restabis tacanta ed ekspektanta... Petro gratabis sencese sua kapo, ma esis Jan ta qua impere klamegis:

–He, tu, Partakael! Ne plus jenez la Maestro! Lasez ilu repozar quiete!

–Ka jenar? Ka tu ipsa ne vidas quale ni ludas, amuzas e ridas? –me defensis me–. Quo eventas, Jan? Ka tu deziras, ke me ludez anke kun tu, nun?

–Ka kun me? Nule! Se tu men tushos, me tun frapos per mea sako!

–Ka vere, Jan? Venez! Ne fugez! Me volas ludar kun tu, ma altra-maniere...

–Ne tushez me! Se tu men tushos, me tun skrachos! –Jan kla-

mis per sua karakteriziva voco akuta, dum ke me mustis haltigar ilua ungli per sizar ilua karpi per mea manui.

–Lasez me! Tu men dolorigas, bestio! Me ne deziras ludar kun tu!

Tamen, me quik faligis Jan e, sen liberigar ilua brakii, me sideskis sur ilua ventro, e me pokope proximigis mea vizajo ad ilua vizajo, e mea labii ad ilua labii, ma sen kisar ilu... E yen ke Jan, qua paleskabis antee, nun redeskis admaxime, dum ke cafoye esis Petro ta qua ridegis pro nia drola ceno... E plu tarde, kande me liberigis Jan, ilca private avertis me:

–Ne plus jenez la Maestro! Ne tu esas la dicipulo, quan il amas!

–Ma Jesu amas omna dicipuli, Jan! –me dicis.

–Ho, yes! Ma esas dicipulo, quan Jesu aparte amas, ve!

–Do, kara Jan, se ne me esas tal aparte amata dicipulo, nula problemo, ka ne? Quon tu timas? Ka tu forsan jaluzeskis?

–Nula jaluzeso, Partakael! Tu ne apartenas ad ica tempo, do voluntez retrovenar aden tua vera mondumo, e cesez jenar!

–Ma me esas hike, inter vi, e me mem ‘parlas’ via linguo!

–Tu ‘parlachs’ l’Arameana per tua achentacho di Samaria!

(24)

Quankam ni ja asistabis plura e diversa-sorta, tale dicita, mirakli di Jesu, yen ke un del maxim impresanta esis olta pri la rivivigo dil puera filiino di Jairo, viro qua esis un del chefi di sinagogo. Segun semblo, la mencionita Jairo havis fresh adolecanta filiino 12-yara, qua grave maladeskabis ed esis preske mortonta... Ta viro pregis Jesu probar risanigar elu, ma, kande ilca, kun Petro, Jakobo, Jan e me ipsa, arivis proxim la domo di Jairo, on informis ni, ke l’ puerino jus mortabas, ed omnu esis ploranta... Tale, Jesu dicis:

–Pro quo vi ploras? La puerino ne mortis, el nur dormas.

Lore, ti qui esis ploranta komencis mokar Jesu pro tal vorti,

nam li ja konstatabis, ke l' filiino di Jairo advere mortabis, kontre ke Jesu jus atingabis la proximeso dil domo e ne mem vidabis la puerino... Tamen, Jesu insiste expresis sua deziro vizitar elu, ed il demandis permiso por enirar sole la chambro, ube la mortintino esis jacanta... Malgre mea nova kapablesi, me ne ja povis vidar tramure, ma me sucesis adminime audar tramure, quankam la bruisto dil popolo sate difikultigis mea skopo... E lore, me pensis: "E nun, me askoltos de Jesu la famoza frazo *Talita kumi* (Leveskez, puerino!), ed elu rivivigos da ilu, ve!"... E yes, me advere askoltis tal *Talita kumi*, ma, quik pose, me anke askoltis akuta voco, qua esis krianta e klamanta pro pavoro:

–Helpez! Esas viro en la chambro! Viro en la chambro!

E no, ca-foye l' auroro dil akuta klamegi esis ne Jan, ma la puerino ipsa, qua jus riviveskabis e vidabis, apud su, adulta viro ne-konocata, qua esis direte regardanta elu, quo, segun semblo, pavorigabis elu, nam nulu altra esis enchambre... Lore, la genitoro dil puerino iris quik en la rezurekteyo, e li komencis elun karezar e kalmigar per la yena vorti:

–Filio! Filio! Ne pavorez! Ica sioro esas amiko, ed il volunte risanigis tu, qua grave maladeskabis! Dankez ilu, kisez ilu e venez repastetar!

E yen ke l' popolo asistanta apen povis kredar lo jus eventinta, kande li vidis la puerino ne nur vivanta, ma mem risanigita e marchanta propra-pede... E lore me pensis pri aparta ne-krede-mo qual Tomas, e quon il dicus pri to omna: "Ho! Ne-kredebla! La puerino esis advere dormanta!"

(25)

Certen-die, kande ni pasis apud vilajo nomata Magdala, proxim l'urbo Tiberias ed anrive dil Maro di Galilea, me rime-moris ancor-foye mea vojajo en Santa Lando e mea kurta vizito en ta loko, fine dil 20ma yarcento... Lore, me advere atingabis nula vilajo nomata Magdala, ma nur plako surchosea, qua esis

indikanta tal nomo; tamen, me traïrabis voyeto, meze di agri kun alta tabako-planti, qua abutabis an la rivo dil granda lago, ube me renkontrabis nur un amaragita rem-bateleto, un klozita kiosketo, e nul altra homo... Me restabis ibe dum nur kelka minuti, ma me ya experiencabis enorma plezuro pro la serena beleso, quan ta marveloza loko esis a me transmisanta.

Altra-latere, yen ke mencionar Magdala invitas mencionar Mariya de Magdala, qua esis ne-separebla parto dil famoza trio “Le tri Mariya”, apud Mariya (la matro di Jesu) e Mariya di Kleofas, kuzino di elca, onklino dil Nazaretano e matro di plur apostoli... E yen ke, lore, quoniam omna tri havis sama nomo, me sugestis ad eli nomesor da me Mari, Magda e Kleo... Tamen, Mariya di Kleofas quik reaktis per responder a me lo sequanta:

–Ho, no! Ne nomez me Kleo, me pregas!

–Ma pro quo? Ol es tre bela nomo, ka ne? –me dicis.

–Pro ke... Pro ke me ipsa nomas “Kleo” mea spozo Kleofas che nia intimeso –el explikis redeskante.

–Ka vere? Do me nomos tu Iya, ve! Mari, Magda ed Iya.

–Ni konsentas, ma nur pro ke tu venas de tre futura tempo... Ne misjudikez ke, nun e hike, irga viro darfas agar tale –la Magdalana klarigis da me ferma-voce, ma simpatioze.

E lore, nia konversado finis, pro ke “Le tri Mariya” adeis me ed eli quik iris ensemble en sorto di latrino, konjekteble pro e por elia necesaji fiziologia... E to pensigis da me ke, mem 2000 yari plu tarde, multa mulieri duras enirar ensemble la tualeteyi, kande eli trovesas en publika loki.

Ultre “Le tri Mariya”, esis plusa mulieri, qui sequis ni omna-loke, e qui mem kontributadis pekunio al komiso di Jesu... Quankam Judas Iskariot esis nia ofical kasisto, yen ke il nul-tempe disponis tro multa pekunio ensake, ma nur olta balde bezonota; tamen, me konjektis ke, malgre omno, frapo da Judas per ilua moneto-sako esus advere multe plu danjeroza kam frapo da Jan per ilua manuo-sako.

(26)

Me iris kun Jesu aden l'urbo Jerusalem tri-foye admaxime, e sempre proxim la Pasko-tempo... Ta-yare, dum un ek tal viziti, me havis okaziono spektar ne nur la seriozeso di Jesu, ma mem ilua iraco e violento... Ilua homal iraco e violento, qua eksplozis lor enirar la sakra templo, e konstatar ke ol divenabis sorto di komercacheyo... Me spektis plura epizodi violentoza de Jesu, ma nulo komparebla kun to quo eventis ta-die interne dil templo... Yen ke, unesme, Jesu paleskis, ma quik pose iraceskis, redeskis e komencis frapegar omno ibe per sorto di flogilo plur-korda, quan il ipsa facabis... Il renversis tabli e faligis ucel-kaji ed amaso de moneto-peci sursule... Ka nur uceli? Pluse, yen ke ulu desklozabis la loko, ube restabis la grosa bestiaro, ed omna bestii esis marchanta, tote libere, meze dil templo ed inter la popolo, quo provokis enorma kaoso... Plur apostoli di Jesu imitis ilua exemplo e partoprenis la bruisoza e pasionoza spektaklo per frapi e kriegi... To omna rimemorigis da me, un-latere, pri konocata ludo konsistanta ek probar ruptar per bastono, kun okuli bendizita, kruchi pendanta de kordo e kontenanta donacaji diversasorta, ed altra-latere, pri tipal ceno di kantino dil tempo di Billy the Kid lor perpugna interkombato general... Me ipsa mustis advere esforcar por restar neutral e ne partoprenar ol... E yen ke, meze dil kaoso, audesis la voco di Jesu, qua komencis klamegar:

—Mea sakra domo konstruktesis por eser prego-domo, ma vi divenigabas ol grotacho di furtisti! Cesez komercachar hike!

Tal atitudo e violento astonegis omnu, nam ol esis absolute ne-expektebla de rabino; tamen, Rabino Jesu esis evidente diferanta, ka ne? Me devas agnoskar e konfesar, ke me multe prizis asistar tala spektaklo, mem sen partoprenar ol, ma me konjektas, ke me nule prizabus ol, kaze ke me esabus un del baldita e pekunio-avida komercistachi, qui esis en la templo, e qui vexegesis da Jesu... Tal-kaze, maxim probable, me frapabus krucha rabino-kapo per mea bastono por saveskar qua donacajin olta

kontenas... Irga-kaze, ni omna sucesis ekirar la templo kom sana e sekura, malgre l' granda dizastro provokita ibe. Haleluya!

(27)

E quoniam me jus aludis l'urbo Jerusalem ed olua templo, permisez a me, nun, raportar pri ulo quo eventis anke ibe, e pri quo vi omna maxim probable informesis, ma sen la grava e preciza nuanco, quan me deziras komunikar a vi, e pri qua nul altra evengeliisto raportis... Yen ke, quale kustumale dum nia seĝorni en Jerusalem, ni pasabis la nokto che l' Monto dil Olivieri, ma, fru-matine, ni rieniris l'urbo ed iris itere al templo... Sempre plu granda nombro de homi venis askoltar Jesu, ed ilca komencis diskursar e docar al popolo... Subite, yen ke trupo di piacha farizei prizentesis kun muliero, qua akuzesis pri adultero, per el-qua li probis adminime nocar e senprestijigar Jesu. E li dicis lo sequanta:

–Ica muliero deskovresis en flagranta adultero e, segun la lego da Mozes, ni devas stonagar el tilmorte. Quon tu dicas?

Jesu semblis restar tote mento-absenta, dum ke il esis desegnanta od skribanta perfingre ulo surtere... Lore, quoniam il ne respondizis la questiono, la farizei insistis e duris insistar, til ke tandem Jesu levis la kapo, regardis li omna e dicis, ante durigar sua surtera desegnuri:

–Ta de vi, qua nul-tempe pekis, ta lansez l'unesma stono!

E dum ke Jesu durigis, aparante mento-absenta, sua surtera desegnuri perfingra, yen ke eventis ulo advere remarkinda... Omna-tempe ed omna-loke esis aparta stulti, e vi saveskez, ke Jerusalem anke havis, lore, sua “stulto dil quartero”, quo equivalentus nia nuna, e plu komuna, “stulto dil vilajo”... Tale, jus pos ke Jesu judiciis per sua saja frazo, yen ke audeis enorma ed aparte ridikula kriego veninta del stulto dil quartero, *kuya brakio forte retenesabis da Tomas, qua esis dop ilu, justa-tempe por impeddar, ke tal idioto lansus adsur la muliero l'unesma stono, quan

il esis quik lansonta... Sen tal oportuna interveno da Tomas, forsan, l'adulterintino esabus senfriste stonagata; tamen, la paroli da Jesu plus la ridikula kriego dal kretino, qua ridigis la popolo, intelektigis da omnu ibe, ke nur vera stulto povus konsiderar su tote senpeka e digna stonagar pekerino... E lore, li omna renuncis punisar la muliero e, pokope ed unope, li foriris la ceneyo... E Jesu proximeskis al tremanta muliero, e dicis ad elu:

–Ube li esas? Kad ulu kondamnabas tu?

–No, nulu –la homino respondis.

–Anke me ne tun kondamnas. Forirez e ne plus pekez!

E plu tarde, viro quan me questionis pri la afero, dicis a me ulo advere hororinda (forsan il trompis me): ke ta muliero ne esas mariajita, ma nur promisita e mariajota, e ke, kaze ke el esabus mariajita, on egorjabus el direte, segun-lege.

(28)

Quankam on asertas, ke esis du mirakli da Jesu relatanta multopligo di pani e fishi, me povas atestar pri nur un de oli, ma ol esis advere impresanta... Ta-die, ni projetabis transirar perbatele la lago Tiberiades por probar kelke repozar sur vasta solitarajo proxim Betsaida, vilajo di Petro ed Andreas; tamen, yen ke l' popolo vidis ni e sequis ni, ped-irante, til atingir tal solitarajo, ube, fakte, multi de li arivis mem ante ke nia batelo... Lore, volunte e jeneroze, Jesu ancor-foye 'parlis' e docis al popolo... Me balde intuicis, ke ta-die eventos multopligo di pani e fishi, e me gratulis me ipsa pro mea previdemeso kunportar preske sempre mea propra nutrivaji por evitar sufrar pro hungro... Ma, desfortunoze, me miskalkulabis ulo: ante produktesar la miraklo, me de longe ja hungris, quale la cetera homi ibe, me konjektis; tamen, la problemo esis, ke me nule audacis komencar manjar koram la nombroza e hungranta popolo, qua sidis omna-loke cirkum me... Me do mustis durar hungrar, til kande l' planajo plenigesis per amaso de pani e fishi (qui, segun semblo, esabis permirakle

multopligita da Jesu de nur kin pani e du fishi entote), ed omna homi komencis manjar oli kun avideso... Erste lore, me sucesis senhungrigar e kontentigar mea stomako per mea nutrivaji, nam me preferis cedar al popolo la toteso del mirakloza alimento, malgre ke olca ne nur suficis, ma mem esis ecesanta... Ho, yes, me nomizis anke ta miraklo: “Katering Kristo”.

Altra-late, asertesas ke ibe kunvenis plu kam 5000 homi, sen kontar mulieri e kindi... Ho! Ma pro quo tal maniacho ne kontar mulieri e kindi?! Ka li omna ne manjis? Ka nur viri manjas? E pluse, se vi permissos a me expresar me yene, me dicis a vi, ke ibe esis plu kam 5000 homi, ma nur segun l’organizuro, kontre ke, segun la Guardo Romana, ibe kunvenabus ne plu kam 500 homi, e segun me ipsa, ni esis nek tante multa, nek tante poka, quankam mem 500 homi, fakte, ja esabus sat granda nombro de personi, ka ne?

Plu tarde, Jesu invitis ni retrovenar al batelo e departar, dum ke il restis ankore sur la planajo por finar adear la popolo e, pose, por kelke pregar en kompleta solitaireso.

(29)

Ni do embarkis en la navo e segliris direciono a Betsaida, ma, yen ke, pro la malega vetero, qua subite produktesis, ni sucesis apen avancar, e ni restis preske senmova meze dil lago, kun fortega vento kontrea... Nokteskabis, e Jesu, qua restabis surtere, vidis ni e prikonciis nia problemo, ma nulo eventis... Tamen, pos nokto-mezo, me esis l’unesmo qua deskovris Jesu proximeskar a ni... Il esis marchanta sur l’aquo, quankam, fakte, ultre marchar, il esis anke ludanta, quaze per *surfo-sporto, kun la pasable granda ondi, qui esis atinganta ilua pedi... Me quik informis la ceteri, ke Jesu proximeskas a ni marchante suraque... Kande li tandem povis videskar ulo, li pavoris, pro ke li konjektis, ke to semblas esar sorto di fantomo, ma me insistis, ke lu esas nula spektro, sed la Maestro...

–Me nule kredas, ke to esas nia Maestro. Homi ne povas marchar sur l’aquo, pro ke ol esas ne-solida e ne suportas la pezo di nia korpo –Tomas asertis.

–Tamen, lo esas posibla, quankam unesme oportas lernar kelke su-levar e flotacar. Me ipsa nul-tempe probis lo, ma me savas, ke lo posiblesas, quale posiblesas to, ke me esas inter vi, nun e hike, veninte de tre fora futuro –me dicis.

–Me anke ne kredas to, ke tu venis del futuro, Partakael. Nulu povas venar del futuro, nam la futuro ne ja arivabas, ka yes? –Tomas duris kun sua famoza ne-kredemeso.

Intertempe, Jesu esis ja proxim la batelo, e semblis ke il mem preterpasus ol; tamen, kande il konstatis la pavoro di sua dicipuli, il ‘parlis’ a ni yene:

–Ne pavorez! Esas me ipsa! Nule suciez!

Lore Petro, maxim audacoze, klamis:

–Se esas advere tu, Maestro, voluntez imperar a me marcher sur l’aquo e vener a tu!

–Venez! Venez a me! –Jesu invitis Petro, pos mikra pauzo por kelke kalmigar la forta tempesto.

E yen ke Petro ekiris la navo e komencis marchetar sur l’aquo, dum ke Tomas prenis remilo e submersis ol, frenezioze, quaze il serchus ulo solida sub la pedi di Petro.

Tamen, pos plura pazi, la vento kelke retrovenis, e yen ke Petro pavoreskis, cesis marchetar e komencis sinkar...

–Maestro! Helpez me! Salvez me, me pregas!

–Ho, viro poke fidema! Pro quo tu ‘dubtis’ e hezitis? Ka pro nura vento-stroko? –Jesu dicis dum sizar la manuo di Petro.

E lore, li amba duris marchetar suraque til atingir la batelo e, jus enirir ol Jesu, la tempesto tote desaparís, e ni omna arivis kom sana e sekura an la punto dil lago, quan ni vizabis.

Nur adjuntar ke, ca-kaze, Jesu ne mustis reprimandar la tempesto por ke ol desaparez; tamen, altra-foye, me asistis severa reprimando dal Nazaretano al vento, quo, anekdotale, pensigis da me pri mea propra kustumo reprimandar vento e pluvo, kande li esas troduranta, jenanta e desoportuna... La unika e grava dife-

ro es, ke Jesu reprimandis en l' Arameana ed esis quik sucesoza, kontre ke me (e yen plusa enigmato), reprimandas Angla-lingue (e forsan mem ne tote juste), obtenante nula suceso, ecepte la juo klamegar: "Stop winding! Stop raining!" (La vento cesez! La pluvo cesez!).

(30)

Sempre, kande ni voyajis de Galilea aden Judea, ni kustumis vizitar Lazaro ed ilua fratini, qui esis maxim gastigema e jentila kun ni omna. E yen ke, certen-die, ja en Judea, ulu venis a ni, sendita da Marta e Mariya, por urjante informar Jesu, ke Lazaro grave maladeskis, e por pregar la Maestro irer a Betania tam balde kam posibla... Lore, Jesu demandis del sendito retrovener al vilajo e dicer al fratini, ke il esas ja survoye a Betania... Tamen, yen ke Jesu nule hastis irar che Lazaro, malgre ke ilua dicipuli, de tempo a tempo, insistis rimemorigar da ilu pri l' mala sanesal stando dil amiko... Nur me ipsa sucesis komprenar, lore, pro quo Jesu reaktis tale, quaze il havus advere nula intereso arivar en Betania justa-tempe por vidar e helpar Lazaro... Kande ni tandem atingis la vilajo e la domo di nia karega geamiki, Marta haste venis a ni, ed informis Jesu pri la morto di elua frato:

–Maestro: se tu esabus hike, mea fratulo ne mortabus.

–Ube vi depozabas ilua korpo? –Jesu questionis el.

–Venez, e me montros lo a tu, Maestro!

Lore, survoye ad ibe, aparis la fratino di Marta, Mariya, qua esis ploranta, e qua dicis a Jesu simila vorti kam olti di elua fratino... Kande ni esis apud la tombo di Lazaro, yen ke Jesu, quan me vidis anke lakrimifar, imperis foriger la rokego, qua stopis olua enireyo, ed il insistis prie, malgre ke on informis ni, ke Lazaro mortabas ye quar dii antee, e ke l' kadavro, maxim probable, malodoras... Esis ibe sempre plu multa popolo kurioza saveskar quon Jesu agos... Se il arivabus justa-tempe, la probabla risanesko di Lazaro genitabus nul aparta admiro dal popolo;

tamen, la rivivigo di quar-dia mortinto produktus admiro senlimita... E lore, kande l' tombo di Lazaro apertesis, Jesu pregis Deo, e pose imperis laute:

–Lazaro! Ekirez! Ekirez adhike!

Askoltinte tal vorti, omna spektanti restis forte impresata, e Tomas, qua esis apud me, klamis astonita:

–Ma quon la Maestro agas?! Kad il foleskis pro perdir sua amiko? Lazaro mortis ye quaro de dii ante nun, e mortinti ne povas riviveskar ed ekirar lia tombi. Ho, mea Deo!

Tamen, yen ke Lazaro advere ekiris sua tombo, ed aparis koram ni omna, efektigante mixuro de ne-kredebleso ed admiro... Me devas konfesar, ke, quoniam l'aspekto dil riviviginto esis kelke mumiatra e pavoriganta, me nule hastis irar salutar lu ed embracar lu, quale me facabis kun ilua fratini... E yen ke Tomas, qua restabis bok-apertita quale la tombo, sucesis nur balbutar lo yena:

–Ho! Me komprenas nulo. Se Lazaro esis nur dormanta, quale l' filiino di Jairo, o celita en la tombo..., pro quo on asertis, ke lu mortabas? To omna esas tre stranja, ka ne?

(31)

Se to omna semblis al amiko Tomas esar tre stranja, multe plu stranja e ne-kredebla semblabus ad ilu ulo, quon on asertas eventir ye kelka yarcenti pose, e quon me preferis ne raportor al apostolo, ma yes a vi omna, kara lekteri.

Yen ke, dum la mez-epoko, mea samlandano Sant Vicent Ferrer, religiozo dominikana, e famoza, i.a., pro ilua preske mil mirakli atestita (840 mirakli, se me juste memoras), esis en l'urbeto Morella, lokizita nord-veste di Valencia-lando e, yen ke, atinginte certena domo, il demandis de muliero ibe doner ad ilu ulo por manjar, nam ilu esis hungranta... Ta povra muliero havis nulo por ofrar ad ilu, ma el aceptis invitar Patro Vicent... Tale, la kompatinda homino, qua sive folesis, sive foleskis lore,

sakrifikis sua propra fresha bebeo, pecetigis lu, e koquis lu por kontentigar la santo per ecelanta disho, nome sorto di “paella de fill tendre esquarterat a la morellana” (enpadela rizo kun fresha filio pecetigita Morella-stile). Kande ta muliero prontesis tranchar karno por servar Sant Vicent, il quik divinis lo eventinta, e sucesis permirakle rivivigar la bebeo... Me ipsa vidabas enskriburo anmura, qua atestas la konkreta domo, ube tal prodajo produktesis... E yen kelko plusa: segun semblo, simila miraklo, ma mem triopla, ja efektigesabis altra-lande da Santa Nikolao, anka miraklo-specialisto.

Ho, yes! Sant Vicent Ferrer esis maxim miraklifanta... On asertas, ke il predikis en granda parto de Europa, sempre per sua linguo Valenciana, e ke omnu komprenis ilua vorti senprobleme, precipue la populi Latinida, ma anke la Britaniani e mem la Germani... Uli dicas, ke tal fenomeno esis un de ilua grava mirakli... Altri argumentas ke, lore, la Latina esis bone konocata en Europa, e ke la lingui Latinida esis multe plu proxima inter su (ed a la Latina ipsa), kam oli esus lo en posa epoki... E fine, existas triesma grupo, qua afirmas, ke la Valenciana da mea samlandano esis tre facile komprenebla, e ke per ol il sucesis konvertar amaso de homi al Kristanismo, pro ke, dumpredike, il esis indikanta la kruco, un-latere, e la rogo, altra-latere... Ho! Se ta lasta teorio esus vera, me certas ke irga popolo komprenabus ne nur la Valenciana, ma anke Volapük e mem Kotava, kaze ke ta helpo-lingui ja existabus ta-tempe... E fakte, quankam oli ne ja kreesabis, irga popolo same komprenabus oli, ka ne?

(32)

E tale, pos amaso de voyaji, paraboli, mirakli ed altri, la tempo pasabis e, certen-die, kande ni ekiris l’urbo Jeriko survoje a Jerusalem, me tre koncieskis, ke Jesu vizitos olca ultima-foye, nam il ne plus sucesos livar ol kom vivanto, ecepte se ni konsiderus ilua livo adsupra kom riviviginto. (Parenteze: sempre, kande

me pripensas Jeriko, me ne povas evitar sentar mikra remorso lor rimemorar ke, dum mea exkurso ibe, fine dil 20ma yarcento, me vizitis parto dil antiqua urbo, e me tushis e klemetis ulo teroza, evanta teorie plu kam 3000 yari, quo quik desfancesis en mea manuo).

Kande ni esis proxim Betania, Jesu demandis de du dicipuli departer a certena loko, e retrovener kun asno, quan li renkontros ibe, e quan il bezonos por enirar sur lua dorso l'urbo Jerusalem... Kande li rivenis kun la bestio, Jesu sideskis sur lu, e ni omna duris marchar survoye al urbego... La multa prodaji facita dal Nazaretano multopleskabis ilua populareso, ed omnu esis expektanta ilua arivo por aceptar lu e honorizar lu admaxime... Inter Betania e Jerusalem, la popolo pozis manteli sur la voyo, quan Jesu trairos, ed on salutis ilu per branchi di palmiero e di altra arbori.

Kande ni tandem atingis la murego di Jerusalem, semblas a me (quankam me advere ne tote certas), ke ni eniris ol tra la Orea Pordego, nam ni venis, rekte e direte, del Monto dil Olivieri... Ante trairir la pordego, me regardis olua supra parto e rimemoris mea kurta, ma intensa e plezuroza, aventuro ibe, dum mea olima vizito en l'Esplanado dil Moskei... Lore, me decidis ke, precize de ibe, del suprajo dil Orea Pordego, quan me tante prizis, me probos retrovenar permente aden mea tempo, quankam me mustis anke ponderar posibla risiko kolateral: on asertas ke, de apen kelka metri plu fore, la profeto Mohamed acensis al ciela paradizo... Ho! E se me erorus e, vice retrovenor en mea vilajo e mea tempo, me irus direte al Paradizo? Irge, me nule hastus irar adibe, ka yes? La Cielo durez e durez vartar me!

Nia eniro en l'urbo Jerusalem esis glorioza, apoteoza, ed ol itere pensigis da me pri mea olima propra reprezento di tal instanti en mea vilajeto, kande me ipsa pleis la rolo di Jesu de Nazaret, ed iris inter la popolo sur asno-dorso spinuda: "Hozanna! Hozanna, filio di David! Hozanna!"

(33)

Nu, amiki: me ne esis absolute strikta, kande me asertis, ke Jesu ne plus ekiros Jerusalem pos ta lasta voyajo ad ibe; fakte, ni omna livis l'urbo por vizitar ankor-foye nia kara Betaniani, e anke por irar dormar, extermurege, che l' vicina gardeno Getsemani, anbaze dil Monto dil Olivieri.

Altra-latere, mea relato kun la 'dekdu' apostoli esis pasable bona, ecepte olta kun Jan, ilqua durabis antipatiar me, e sen permisar a me proximeskar tro multe al Maestro: ilta agadis quale sorto di aboyeganta hundo gardera. Ho, qual zelo!

Yen ke Petro, Andreas, Jakobo e Jan ipsa, semblis a me esar la maxim fidinda apostoli segun Jesu. Filipo e Bartolomeo esis aparte bona kamaradi, e li esis sempre kune ed agis ensemble. Tomas, me nul-tempe deskovris pro quo, prizegis mea kompaneso, ed il esis kustumale apud me, o ne tro fore.

Anke Judas Iskariot montrabis aparta intereso pri mea persono, e me konjektis la pro quo erste nia lasta eniro en Jerusalem, kande il afable invitis me, e nur me, promenar por montrar a me certena loko... Judas duktis me aden agro, haltis apud grand arboro ibe, e konfesis a me solene:

–Yen mea loko preferata, Partakael. Sempre, kande me havas problemi solvenda, o kande me bezonas parklarigar mea pensi, me advenas hike por reflektar, por meditar. Me multe prizas arbori, e maxim aparte ica konkret arboro, quan tu povas admirar hike. Belajo, ka ne?

–Ho, yes, tre bela, kara Judas! –me respondis e quik konjektis por quo tal specal arboro balde utilesos.

E kelke plu tarde, yen ke Judas questionis me kad ilua nomo e persono esos historiale konocata e rikonocata, o kad il esos un plusa homo senfama ed anonima, quale l' plumultaro... Me quik exkuzis me pri ne darfar donar ad il tal informo, e quankam il advere insistis por saveskar prie, anke me insistis pri mea ne darfo informar il relate futura eventaji... Ho! Pro quo, omnaloke ed omna-epoke, omnu deziregas prisaveskar sua futuro?!

Mem diskreta Jakobo, olim, dicabis a me, ke il multe prizus ula-die pilgrimar tra fora Hispania, e questionabis me kad ilua revo divenos realajo... E pose ito apudarbore: Judas Iskariot, qua esis kurioza saveskar kad il obtenos reputeso e populareso. Ho, quanta egocentreso!

(34)

Dum la Pasko-tempo, Jerusalem esis mem plu populizita kam kustumale, nam ol vizitesis da homi veninta de omna punti e direcioni. Ta-yare, me vidis enurbe amaso de popolo e bestii, same kam amaso de soldati Romana, qui, hike ed ibe, esis patrolianta e vigilanta omna-loke. Ca-relate, me ya frapesis da nova surprizego, kande me salutis paro de tal soldati e kelke konversis kun ili, nam ili asertis ne esar Romani, ma nur laborar quale Romani... Ili dicis a me, ke lo stranja esas trovar vera Romano ibe, nam preske li omna venis precipue de Grekia, Siria ed altra landi vicina... Forsan, ili trompis me per tal aserto, e to omna esis nura joko por naiva stranjeri qual me ipsa, ma un del soldati mem ‘parlis’ a me en la Greka por ke me parkredez ilu... E tamen, me nule shokesis dal fakto, ke me komprenis e kelke ‘parlis’ la Greka kun ilu, quaze me studiabus e dominacus ta linguo... Fakte, nulo relatanta lingui sucesis astonar me, pos ke me de longe konstatabis, ke me povas komprenar mem la Hebrea, quan me askoltabis plura-foye che diversa sinagogi.

Jesu esis jeneroze predikanta en la templo per sua famoza parabolis e, pluse, il esis respondizanta la trapo-questioni, quin certa povozis pozis ad ilu, inter olqui olta pri Tiberio, la lora cezaro dil Romana Imperio: “Vi donez al cezaro to quo esas dil cezaro, ed a Deo to quo esas di Deo!”.

E plu tarde, che l’ Monto dil Olivieri, Jesu duris predikar e diskursar, ma, ca-kaze, nur por sua dicipuli, qui askoltis, kun plu multa atencemeso kam komprenemeso, to omna quo, segun la Maestro, eventos ad il dum la proxima kloki e dii, e mem omno

eventonta dum l'ultima tempi di nia mondo... Jesu semblis advere konciar, ke sua tempo fineskabis, ed il probis informar ni admaxime, longe e detaloze, pri lo futura.

Tamen, ta-nokte, me dormeskis kun penso maxim trivial, nam mea lasta penso esis pri mea staturo imperiestral, olqua, malgre omno, superesis olta di preske omna homi ibe, ecepte olta di Jesu ipsa, ilqua esis multe plu alta kam me e, konseque, kam la ceteri. Ho, yes! Jesu esis eterna eceptajo.

(35)

Ed arivis la dio, kande l' Nazaretano deziris celebrar kun sua maxim proxima dicipuli la Santa Supeo, qua esus l'ultima repasto quan il povus partigar kun ni. Lore, Jesu komisis Petro e Jan pri la tasko serchar la maxim konvenanta loko ed aranjar omno relatanta la supeo.

Akurate, ni omna acensis eskalero, qua abutis a teraso, ube lokizesis la ne tro granda chambro, qua selektesabis por supear... Jesu haltis apudporde, vokis ed enirigis unope la tota apostolaro, til ke nur il e me restis extere, e dicis a me:

–Partakael: oportas ke tu restez hike, surterase. Me pregas.

Me devas agnoskar, ke me multe deceptesis, kande me askoltis tal vorti, ma Jesu 'parlis' a me tante dolce e simpatioze, ke mea frustrato esis nur relativa; tamen, me questionis me pro quo me ne darfus enirar e festar la Santa Supeo, se me sempre esis prezenta omna-loke... Se to produktesabus en altra epoko di mea vivo, me konjektabus, ke Jesu, kun tre bona kriterio, forsan esis eludanta lavar mea pedi, qui havis advere tre forta odor-personaleso; ma yen ke to ne plus esas problemo, do, pro quo me mustas restar extere? Ka forsan pro ke oportas, ke li esez 13, e nur 13 entote, por ke omno eventez quale previdite? Irgakaze, me rezignis, sideskis surterase kun mea dorso anmure e, quoniam me ne ja esis kapabla transirar parieti per mea povoza

vido-senso, me apertis admaxime mea same povoza audio-kapableso por adminime askoltar omno posibla.

Jesu lavis pokope la pedi di omna apostoli... Plu tarde, il prenis pano e disdonis ol inter omni por ke li manjez, e pose, il prontigis kupo kun vino, e pasigis ol ad omni por ke li drinkez... Lore, me profitis por manjar mea propra pano e drinkar mea propra vino, dum ke me duris askoltar omno eventinta en la chambro, mem sen proximeskar ad ol...

–Yen ke un de vi trahizos me e livros me al autoritatozi por ke me esez judiciata –Jesu informis.

–Ho, no, Maestro! Ka tal perfidacho es Partakael, e pro to il ne esas hike, inter ni, ma extere? –Jan klamis e questionis.

–No. Me advere dicas a vi, ke, quankam Partakael esas extere, ma anke hike ed inter ni, nula homo, future, mencionos ilua nomo, nek raportos pri ilua tempo apud ni.

“Ka vere? Ecepte me ipsa en tre fora tempo”, me pensis.

–Ecepte il ipsa en tre fora tempo –Jesu quik adjuntis, quaze il exakte lektabus mea penso.

–Maestro: tu tristigis me. Ka me trahizos tu? –Jan dicis.

–Maestro: kad on raportos future pri me? –Judas interruptis.

–To quon tu esas agonta, agez lo ja! –Jesu respondis a Judas Iskariot, me konjektis ke dum REGARDAR il kun mieno maxim serioza, ma serenamente.

(36)

Subite, venis ancor-foye en mea mento “La Sufrado di Jesukristo”, ta reprezentajo teatral, quan me partoprenis kom puerro en mea vilajo; en olta, arivinte ica punto, yen ke Judas furiozeskis kontre Jesu, sputante ad ilu la sequanta vorti (ca-kaze per la Hispana), quin me ne ja obliviabas, dum lansar adsur la sulo, maxim violenteze, la pano ofrata dal Maestro:

“¡NO QUIERO NADA DE TI!
¡DESPRECIO EL PAN QUE ME DAS!
¡JURO QUE TE ACORDARÁS
MUY PRONTO, JESÚS, DE MI!”

(DE TU ME DEZIRAS NULO!
ME DESPRIZAS TUA PANO!
ME JURAS, NAZARETANO,
KE ME TRE BALDE AGOS ULO!)

Tamen, en la realajo, yen ke Judas respondis nulo a Jesu, ed ilita nur obediis ilca ed ekiris la chambro.

–He! Quon tu facas ibe? Ka tu punisisis? –Judas jokis.

–Ka puniso? Nula puniso! Me simple pregesis dal Maestro por ke me restez hike –me respondis.

–Anke me jus invitesis dal Maestro por ke me agez to, quon me esas agonta.

–E quon tu esas agonta nun, Judas? Kad irar komprar figi?

–Ho, no! Me projetas promocar la Maestro per introduktar il che certena povoz autoritatozi, quin me frequentas.

–Ka vere? E pro quo tu ne promocas anke tu ipsa, quoniam tu tante deziregas famozeskar?

–Nu, me agos nur kom sorto di reprezentanto, e me ya pagesos po mea laboro –Judas dicitis.

–Ka Jesu advere saveskis e konsentas pri tal promoco?

–Ho, yes! Komprenoble! Il jus imperis me ager lo agonta!

–Oke, frato! Paco kun tu! Me devas restar hike, quankam me sincere ne ja savas la pro quo.

–Ka tu adminime savas ka ni sejnors, anke ca-nokte, che l’ gardeno Getsemani? –Judas questionis me.

–No, me ne informesis prie –me spontane e naive mentiis, quaze per mea mentio me povus evitar lo ne-evitebla.

–Bone, me haste departez, nam me havas multo facenda!

–Irez kun Deo, Judas!

–Restez kun Deo, Partakael!

(37)

Fininte l' Santa Supeo, Jesu esis l' unesma homo, qua ekiris la chambro. Me quik staceskis ed iris ad ilu. Jesu subridis a me, e repozigis amikale ilua dextra brakio sur mea shultri, dum ke ankorofoye jaluzeta Jan, qua esis sempre apud la Maestro, sizis ilua sinistra brakio e, tote senshame, depozis ol sur sua propra shultri. Lore, la Nazaretano questionis me:

–Kad omno en ordino, Partakael? Kad ula novajo?

–Omno en ordino, Maestro. Nula novajo –me respondis.

Kande ni atingis la gardeno Getsemani, Jesu haltigis la trupo, ma vokis Petro, Jakobo, Jan e me ipsa por ke ni akompaneis il kelke plu fore, dum ke l' ceter apostoli restis. Pose, il separis su mem de ni quar ed iris pregar... Plu tarde, kande il retrovenis a ni, omnu esis dormanta, ecepte me ipsa. Lore, Jesu invitis me, e nur me, sequar ilu... Il duris pregar Deo, e semblis a me esar advere pavorigita: “Patro: forigez de me ica kupo! Tamen, ke mea volo ne esez, ma nur Tua volo esez!”... Subite, me vidis aparar anjelo, e me spontane celis me... Me devas konfesar nun, ke me sempre timis renkontrar arkianjelo Gabriel, por la kazo ke lu havus ulo komunikenda a me... Gabriel esis granda specalisto pri anunciar tote ne-posibla graveski, e do me timis mem lo yena: “Saluto, Partakael! Deo esas kun tu. E por ke tu ed omnu povez admirar Lua senlimita kapableso, yen ke tu graveskos e parturos jemeli. Tu divenos l' unesma grvida viro.” E lore, me questionus: “Ma quale' to esos posibla, se me ne mem konocis viro?” E Gabriel adjuntus: “Nule suciez! La Spirito di Deo eniros tu.”

Fortunoze, nia cielal vizitinto esis ne arkianjelo Gabriel, ma nur anjelo basa-ranga e, pluse, lu ne venis por me, ma por Jesu; tamen, me tante nervozeskis, ke me ne saveskis pro quo nek por quo tal anjelo aparis, do voluntez ne questionar me prie!

Dum ke l' tota apostolaro duris profunde dormar, me audacis kelke 'parlar' kun Jesu:

–Pro quo tu tante pavoras? Ka pro tua balda morto? Ka tu ne kredas, ke tu rezurektos pos nur tri dii? Ka forsan tun pavorigas

la intensa doloro fizika, quan tu subisos? Nu, tu certe savas quale eludar la doloro, ka ne? Ha! Semblas a me intelektar... Tu certe povus, ma forsan tu ne darfas ne sentar doloro, pro ke tu mustas sufrar quale komuna homo, ka ne?

Fakte, me facis nura monologo, nam Jesu respondis a me nulo, e duris pregar Deo, quankam plu serene kam antee.

(38)

Tamen, exter la gardeno Getsemani, esis certen apostolo, nome Judas Iskariot, qua esis nule dormanta, kande il eniris ol, dumnokte, akompanata dal Guardo dil Templo. Quoniam me reaktis kom unesimo, me ipsa quik proximeskis al grupo, e Judas, qua semblas a me subisar aparta nervozeso, salutis me e probis kisar me quale kustumale, ma me sucesis eludar ilua kiso ed exkuzar me pro mea katareto, dum ke la Guardo regardis me suspekteme, quaze me ipsa esus Jesu, la skopo. Fakte, Jesu plasizesis lore dorse di me, e kande me kelke diplasis me, Judas ilun vidis ed ilun iris salutar e kisar:

–Saluto, Maestro! Bela nokto, ka ne?

–Ho, Judas! Ka per kiso tu trahizas tua Maestro? –Jesu klamis e questionis.

Lore, yen ke voco autoritatoza imperis kaptar la Nazaretano, e la Guardo dil Templo esis obedionta ed irona prenar ilu por forduktar ilu... Tamen, yen ke Petro, qua subite furieskis e semblas foleskir lor intelektar lo eventanta, desengainigis kurta espado, sorto di glavo, ed atakis un del vizitanti, ad ilqua tranchis orelo... Ta kompatinda viro, qua esis servisto dil Suprega Sacerdoto, komencis bramegar quale porko en bucheyo, ed il mem multe plu bramegabus, se Jesu ne haltigabus justa-tempe la manuo e la iraco di Petro, ilqua, maxim furioza, semblas volar durigar l'atako til obtener, adminime, la du oreli e la kaudo... Pose, la Maestro retropozis l'orelo ad olua proprietero, quaze ilta glutinabus ol magiale, dum ke ilca, qua subite restabis muta

ed astonata, tushis e tushis sua orelo til plena konvinkeso... Tamen, quankam to mustis esar un plusa miraklo, qua produktesis koram ni omna, on itere imperis la Guardo dil Templo kaptar Jesu, ilqua povis evitar, admaxime, ke anke Petro e la ceteri esus arestata e forduktata.

Omno pasis tante rapide, ke kande nia noktal viziteri departabis kun la Maestro, me sucesis trovar nulu en la gardeno Getsemani, ne mem Petro, quan me vidabis apen kelka sekundi antee. Omnu desaparabis e fugabis... E me restis tote sola, pavorigita e celita, en la gardeno Getsemani, ma nulu, nek amiko, nek enemiko, retrovenis al olivieraro.

(39)

Tamen, quoniam me nule sucesis dormeskar, pro ke me esis tro ecitita, me tandem anke livis la gardeno ed eniris l'urbo por saveskar quo eventabis... Segun semblo, Jesu duktesabis koram la Suprega Sacerdoto, Kaifas, e la Saja Oldularo por eser inquestata. E segun semblo, Jesu, quan on questionis kad il esas la Mesio, la filio di Deo, e qua respondis "yes, me esas lo", akuzesis pro grava blasfemo, batesis, insultesis ed ekirigesis del assembleyo kom advere danjeroza deliktinto, qua mustos permorte punisesar.

Kande me atingis la korto, qua esis apud la mencionita assembleyo, me vidis Petro, e me proximeskis ad il dum la preciza instanto, kande ulu semblis ilun rikonocar kom un del dicipuli dil blasfemero, quankam Petro quik negis lo e kelke diplasis su... Tamen, yen ke altru anke rikonocis il, ma Petro duris negar e duris marchetar... Kande triesma homo asertis ilun rikonocar, Petro negis mem savar qua Jesu esas, quo eventis dum la sama instanto, kande me arivis ibe, ed ulu anke rikonocis me kom akompananto dil Nazaretano, quon me nule negis, dum adjuntar, ke me esas stranjera sendito, qua komisesis skriptar ed informar pri omno relatanta Jesu de Nazaret... E Petro, *kuya nervozeso e

pavoro esis evidenta, mem sen questionesir, audacis afirmar pri me ipsa, qua stacis avan ilu:

–Me anke ne savas qua ca sioro esas. Me nul-tempe vidabas ilu. Me jus arivis hike e savas nulo pri nulu.

E yen ke Simon Petro komencis fugetar del korto, dum ke Jesu koakte aparis en ol, e dum ke hanulo kanteskis e duris kantar... E lore, e nur lore, Petro rimemoris to quon Jesu predicabis ad ilu: “Ca-nokte, ante ke l’unesma hanulo kantos du-foye, tu tri-foye negabos, ke me esas tua Maestro”... Me volunte sequis Petro, quan me renkontris en vicina stradeto, e qua esis sola e ploreganta dum sencese frapar sua kapo kontre muro... Me probis ilun konsolacar, ma il singlutis ed asertis ne esar digna di Jesu, ne meritar ilu... Lore, me dicis a Petro, ke l’ Maestro certe pardonos ilua homal febleso; e pluse, me facis altro, nome kantar ad il ulo, quon il sempre prizegis askoltar de me:

“TU ES PETRUS, ET SUPER HANC PETRAM
AEDIFICABO ECCLESIAM MEAM”
(TU ES PETRO, ED SUR ICA PETRO
ME KONSTRUKTOS MEA EKLEZIO)

(40)

Me ne ja finabis konsolacar Petro, kande ulu altra, mem plu nervoza e tormentata kam ilca, preterpasis ni kuretante e klamegante sencese:

–On trompis me! On trompis me! E me trahizis la Maestro!

–He, Judas! Ad-ube tu iras? Venez hike! Haltez! –me dicis.

–No! No! Me livris la Maestro e me trahizis ilu! Me meritas nulo! –Judas klamis kun desespere.

Quankam Judas tre multe prizis la pekunio, segun semblo, il nule expektabis, ke Jesu kondamnesus quale vulgara deliktinto, ma tote kontree, nam il sempre fidabis al Maestro. Do, kande Judas vidis Jesu duktesar kom arestito, il semblis advere des-

pereskar, e ni ne plus rividis ilu. Plu tarde, ni saveskis, ke il suicidis per pendar su de sua arboro preferata. Kompatinda Judas Iskariot.

Ed arivinte an ica punto, me ne povas evitar rimemorar lo eventinta en la teatraĵo “La Sufrado di Jesukristo”, quan me partoprenis olim en mea vilajo... (Maxim probable, kara lekteri, vi ne savas ke Judas anke rezurektis, e mem plu balde e plu rapide kam Jesu ipsa). La teatrejo di mea vilajo esis plenigita. La publiko asistis la spektaklo kun vera intereso e respektoza silenco... Tamen, yen ke arivis la maxim impresanta ceno, kande Judas, sole, pos pronuncar certena vorti, su pendis e restis ocilanta koram la publiko, til ke l’ kurteno klozesis, nam per tal ceno finis un del plura akti dil teatraĵo... Subite, e tote ne-expektite, la publiko komencis aplaudegar e mem insiste klamegar en la Hispana:

“¡QUE LO REPITA! ¡QUE LO REPITA!”
(KE LU REPETEZ LO! KE LU REPETEZ LO!)

E yen ke, tante granda esis l’entuziasmo e l’insisto dil fervoroza asistintaro, ke, tandem, la kurteno riapertesis, e nia rivivigita Judas koaktesis repetar sua ceno ed itere pendar su e mortar. Ca-foye definitive.

Ne-dicinde, quankam l’aktoro, qua pleis la rolo di Judas, advere pasigis kordo cirkum sua kolo, la pezo di sua korpo suportesis da plusa kordo e harneso, quin il metabis sub sua tuniko, e qui maxim sekure subtenis il subaxe... Kontree, nia reala Judas Iskariot havis nula publiko, nul aplaudo, nula harneso e nula repeto, kande il rezolvis pendar su tilmorte.

(41)

E yen ke Jesu sendesis a Poncio Pilato, ilqua sendigis il a Herodes, ilqua retrosendigis il a Pilato, pro ke amba autoritatozi trovis nul grava motivo por kondamnar la Nazaretano a mortopuniso, nam li konsideris ilca kom sorto di pacema e kompatinda folo, *kuya unika delikto o krimino esus kredar, ke il ipsa es la filio di Deo. Tamen, la Suprega Sacerdoto e la cetera membri dil Saja Oldularo insistis koram Pilato (ilqua probis liberigar Jesu mem per publike konsultar la popolo hebrea), por ke tal blasfemeracho ne nur ne liberigesez, ma mem krucagezez. Lore, Poncio Pilato, qua duris pensar, ke Jesu esis ne-kulpoza, cedis al voco dil popolo, qua manipulesis da sua chefaro, ed imperis krucagar il che l' Monteto Kalvario, la loko kustumal.

–Me trovas nula kulpo che ica viro, ma ni agez segun via deziro! Me ne responsas pri ilua sango. Me lavas mea manui pri omno relatanta ica proceso –proklamis la Romanestro.

Plu tarde, Jesu charjesis per pezoza ligno-bloko transversa, qua ligesis sur ilua shultri, e koaktesis ekirar la strado survoye al vicina Monteto Kalvario, ube il tandem esus krucagata til-morte... Dum trairar la streta stradi, Jesu, qua semblis aparte febligita, avancis kun difikulteso e mem falis adminime tri-foye, quankam il quik obligesis ristacar e durar marchar... La popolo esis omnube, e Jesu insultesis da uli e laudesis e benedikesis da altri... Profitante mea privilejizita vido-kapableso, me sucesis kaptar la kurta renkontro di Jesu kun ilua matro, ilua kelka vorti a plura mulieri amika, e mem l'instanto, kande un plusa muliero, nome Veronika, probis vishar la sudoro e la sango di ilua vizajo per sua kaptuko, quan el proximigis al Nazaretano; tamen, se vi permisas a me uzar expresuro koncernanta tauro-kombato, me dicos a vi, ke to esis admaxime “mi-veroniko”, nam la muliero quik haltigesis, e Jesu pedo-frapesis por ke il ristaceskez e durez marchar... E yen ke ulu inter la publiko, nome Simon de Cirene, koaktesis dal Romani helpar Jesu, qua ne plus povis pedirar kun la pezoza ligno-bloko surshultre... Meze dil tragedio, semblis a

me komika l'atitudo dal mencionita Simon, qua ne cesis informar omni, quin ni renkontris survoye al Kalvario:

–Me nur helpas ulu, qua ne povas charjar ica ligno-trabo, ma me esas nula kriminero, ve! Voluntez ne insultar me!

E tale, ni atingis la Monteto Kalvario, e la soldati Romana, qui esis ibe e ne saveskabis, ke Simon de Cirene esis nura helpero, sizis il e preske komencis ilun krucagar, pos ke ilca, maxim kandide, dicis al soldati:

–Ube me depozas ica ligno-bloko? Me devas quik departar.

Fortunoze, omno rapide klarigesis, e la koaktita helpero povis advere departar kom sana e sekura.

(42)

E lore, paro de soldati sizis Jesu ed arachis maxim violentoze ilua vesti, tale ke il restis mi-nuda, kun nura kalsono Inri-stila, ed on ligis e klovagis il ankruce... Me preferas ne raportar detaloze pri l'enorma doloro e sufrado, quin tal krucago kunportis al Nazaretano, pro ke vi ya povas perfekte imaginar prie. E pro ke me esas nula sadisto.

Ibe esis le tri Mariya: la Santa Virgino Mariya, Mariya di Kleofas e Mariya de Magdala. Ed ibe anke esis du plusa Mariya, nome Jan e me ipsa, qui metabis mulieral manteli, sub olqui ni celis nia vizaji, por pover kelke proximeskar al kruco senprobleme. La preske tota cetera apostolaro desaparabis e su celabis, pro ke li advere timis arestesor.

Ta dimezo esis aparte obskura, e la vetero semblis minacar ni omna per ulo konjekteble desquietiganta... De tempo a tempo, Jesu 'parlis' sive a ni, sive ad ilua Patro, qua esas en la Cielo... "Patro: pardonez a li, nam li ne koncias quon li agas!"... "Elí! Elí! Lamà sabaktaní?" (Deo mea! Deo mea! Pro quo Tu abandonabas me?)... E lore, il dicis a sua matro ed a travestii-ta Jan, quan il ya deskovrabis sub ilua vesto feminal: "Matro: ibe esas tua filiino. Filiino di Zebedeo: ibe esas tua matro."... E

pose, Jesu dicis a me: “Partaka, karino: tre bela tua nova mantelo.” (To esis l’unesma ed ultima foyo, kande l’ Maestro nomis me quale mea amiki: Partaka, vice Partakael)... E plu tarde: “Me durstas”... “Omno kompletigesis”... “Patro: a Tu me konfidas mea spirito.”

E Jesu mortis. E soldato Romana klamis: “Ka ta viro ja mortabas? Ho! Quante febla ta kerlacho esis!”... E lore, komencis granda tempesto e la tero tremeskis. E soldato klovagis enorma lanco en la korpo di Jesu, oltqua mustis atingar e mem transirar ilua kordio. E del korpo di Kristo ekiris nula sango, ma nur sorto di aquo rozea, qua memorigis da me olta ekirinta del kapo di mea avino, kande elua kadavro eskapis del du vira funeristi, qui transportis el, e bruske falis sur la harda sulo. Ho, yes! Lore, tala ceno tante impresis me, ke me mem nomizis la nova nuanco di koloro: “avinal rozea”... E ni mustis disirar pro la tempesto.

(43)

Kande l’ vetero kalmeskis, ni retrovenis por rekuperar la korpo di Kristo e sepultar ol en tombo, quan Josef de Arimatea posedis ed ofris a ni por tal nobla skopo... Kande me tushis la korpo di Jesu, malgre omno, me havis duminstanta impreso, ke il esis ne tote mortinta, e lore venis en mea kapo la vorti dil soldato Romana, qua asertabis, ke l’ Nazaretano mortabas tro rapide, nam, segun semblo, la komuna mortinti ankruce, ante mortar, kustumis rezistar plu multa hori kam la Maestro rezistabis. Tamen, me quik konvinkesis, ke Jesu esis absolute mortinta, kande me vidis la vunduro, quan la lanco dil soldato produktabis en ilua flanko, oltqua ‘sendubte’ trairabis ilua korpo til atingar mem ilua kordio, quo ya esus ipse mortigiva. E pluse, homal korpo sensanga esas homal korpo mortinta, ka ne? Lore, Josef de Arimatea, Nikodemo e plura de ni netigis la korpo dil Maestro, vestizis ol e duktis ol til la mencionita tombo, ube ni depozis ol, ante klozar olta per enorma petro.

La chefaro Hebreja pregabis Pilato sender plura soldati Romana por vigilar la tombo di Jesu, pro ke li timis, ke ilua korpo povus furtesar da ilua partizanoj, por plu tarde proklamar, ke il advere rezurektis, nam il ya esas la Mesio... Tamen, tal surveyado Romana esis tote sensucesa, nam, malgre la prezenteso dil soldati, la petro-pordego apertesis da misterioza e povoza energio, e la korpo dil mortinto desaparitis, quo advere pavorigis la soldati, qui fugis de ibe.

Esis sundio, e plura mulieri iris vizitar la tombo di Kristo, ma, kande li atingis ol, yen ke li vidis ol apertita e vakua, quo pensigis da li, ke ulu furtabas la korpo dil Maestro e celabas ol ula-loke. Tamen, Mariya de Magdala raportis pose, ke esis ibe paro de anjeli, qui informis li, ke Jesu ne plus esas mortinta, ma vivanta. El mem asertis, ke Jesu rezurektinta aparitis avan el, 'parlis' ad el ed invitis el transmiser a ni omna la bona novajo pri ilua rivivesko... Kande Mariya de Magdala venis vizitar ni en la loko ube ni celite asemblis ni, nulu kredis elua versiono dil fakti, quo tristigis ed iracigis el, qua livis la chambro per pordostroko. Ka me dicis nulu? Nu, Simon Petro tandem kredis, nam il rimemoris, ke to esis exakte lo anuncita dal Maestro. E anke me, Partakael, kredis, nam to omna skribesis olim por ke tale eventez ula-die. Jesu mortis e rezurektis quale previdite.

(44)

Ti omni, qui ne kredabis ke l' Maestro rezurektabas ed aparabas a Mariya de Magdala, tre balde mustis kredar lo, nam, ipse ta-sundie, dumvespere, Jesu prizentis su en nia celeyo e salutis ni omna:

—Paco kun vi! Pro quo vi pavoras? Ka vi ne fidas a me ed a to quon me dicis a vi? Me esas nula spektro, ma me ipsa, via Maestro. Venez a me! Ka vi havas ulo por ke me manjez?

Tamen, yen ke Tomas esis absenta ta-die (forsan, il esis preparanta sua revata vojajo ad India), e kande ni komunikis ad ilu,

ke l' Maestro advere riviveskis, e ke ni omna vidis ilu lor ilua recenta vizito a ni, Tomas respondis:

–Me regretas lo, ma me ne povas kredar to quon vi dicas. Me ipsa vidis la Maestro esar mortinta, e ni entombigis ilu. Il esis ya mortinta, do il ne povas nun esar vivanta. Mem se il rivivigabus altra homi, nun, kom mortinto, il nule povus rivivigar su ipsa, ka yes? Ton me kredus nur kaze ke me vidus ilu, tushus ilua korpo, explorus ilua vunduri ed irigus mea fingri en olci. Nur tale me kredus.

Pasabis apen sep od ok dii de pos la vizito da Jesu a ni, kande ni audis voco qua salutis ni, e ni quik deskovris Jesu, qua esis itere inter ni, ma, ca-foye, il mem trairabis la muri, vice frapar la pordo... (Ho! Me sempre certesis, ke tal prodajo posibles, quankam me ipsa ne ja sucesabis trairar muri, ecepte per mea specal audo-kapableso). Kande Tomas audis la voco e vidis Jesu, il restis absolute astonata, ma, mem tale, il nule refuzis l'invito dal Maestro, ed il senfriste tushis ilua korpo ed observis e palpis ilua vunduri.

–Ho, Maestro! Pardonez a me! Tu esas mea Siniore e mea Deo –klamis la ne-kredemo dum genupozar pede di Kristo.

–Aye, Tomas! Tu kredabas nur pro ke tu vidabas. Fortunoza ti, qui kredas mem sen vidir –Jesu reprimandetis Tomas.

E lore, me questionis me ulo aparante tote absurda, ma pri quo me volunte deziras raportar a vi: “Qua tipo de sango havus Jesu? Ube il obtenabos tal enorma quanto de olca por retroalimentar e rivivigar ilua korpo?”. Stultaji, ka ne? Ve!

(45)

Ta-tempe, pos riviveskir, Jesu duris aparar avan ni mem plusa-foye: survoye ad Emaús, che l' maro di Galilea, edc. Ni ne sempre esis ensemble, ma il prizentis su lore ad uni, lore ad altri. Tamen, la lasta ed ultima foyo, kande ni vidis Jesu, ni omna esis kune e, pos nia maxim specal asemblo, il duktis ni, la tota apos-

tolaro, che l' Monto dil Olivieri, proxim Betania. Ibe, il predikis a ni, benedikis ni, levis ilua brakii e komencis acensar pokope vers la cielo... Vidante quale il separis su de ni ed iris adsupre, quo ne tro multe impresis me, nam me ipsa voyajabis ne nur en la spaco, ma mem ad-dope en la tempo, me subite pensis pri mea matro e quon el povus komentar, kaze ke el esus ibe, kun ni, dum spektar tal acensado: "Ho! La cielo tre multe foresas... Se il duros acensar tante pokope, il nul-tempe atingos ol... E pluse, il sentos su esar kolda survoye, nam il prenis nul aparta vestaro... E quale' il povos respirar exter oxo-zono? Me nule certasas kad il sucesos pri sua skopo."

Esis granda nublo super nia kapi, e ni spektis Jesu enirar ol e desaparar en olua internajo... Voluntez ne questionar me kad esis ulo od ulu celita en la nublo! Me vidis advere nulo ibe. Tamen, lo sequanta, quon ni omna spektis, esis ne plus acensanta Jesu, ma intensega lumo ekiranta la nublo ed iranta rapidege vers la cielo... Me ne povis evitar pensar e konkluzar, ke tal intensega lumo, forsan, produktosis da posibla navo exterterana, qua deturnis Jesu e duktis il exter nia limitizita planeto Tero, quo justifikus omna ilua mirakli, inkluzante ilua rezurekto. Ma, ultra-latere, quoniam anke nia omnopovanta Deo esas exterterano, omno posiblesis e, forsan, esis Deo ipsa ta qua duktis Jesu aden la cielo exterterana. Irga-kaze, ni ne plus povis durar juar tala spektaklo, pro ke grupo de soldati Romana arivis intertempe apud ni, e li komencis pulsegar ni omna dum klamegar:

—He! Quon vi agas hike? Forirez e ne formacez rondo! Forirez! Forirez!

(46)

Pos tal acenso e definitiva desparado di Jesu de la Tero, anke me ipsa komencis pensar pri mea propra retroveno aden mea kustumal tempo ed epoko, nome aden la 20ma yarcento, nam nulu nek nulo plusa retenis me ibe, kontre ke familiani, amiki,

vicini e konocati di mea yarcento, maxim probable, esus sufranta pro mea long absenteso, o li mem konjektabus, ke me mortis e, konseque, ke me ne plus retrovenos.

Me do decidis anunciar a le tri Mariya ed al tota apostolaro, qui esabis ecelanta kunvoyajanti e kolegi dum la lasta tri yari, mea balda e bezonata departo. Anekdotale, ta-die, kande me akompanesis da nur le tri Mariya e Jan, lor *adear li, yen ke me questionis Mariya, la matro di Jesu:

–He, Mari! Ka me duras pavorigar tu, same kam dum nia unesma renkontro en Jerusalem, kande tu e tua spoza, Josef, esis serchanta via puera filiulo?

E lore, la Santa Virgino Mariya, matro di Jesu, agis ulo quo advere men impresis ed astonegis; ulo quon nul komuna muliero audacabus agar, mem se endome, e koram nur du plusa mulieri e Jan... El, kun santega e serenega subrido, sideskis sur mea gremio, pasigis sua brakio sur mea shultri, quaze me ja divenabus por el sorto di arkianjelo Santa Partakael, e dicis a me:

–Me devas agnoskar, ke tua lora aspekto pavorigis me, ma tu de longe ne plus men pavorigas. Tu esas benigna homo, e me ya tote fidas a tu.

–Ho, danko, Mari! Ka tu do ne plus duras pensar, ke me esas rara homo? –me questionis, dum ke Mariya restis ankor sur mea gremio.

–Ha, no, Partakael! Me tote duras pensar, ke tu esas rara homo, mem rarega homo! –el respondis dum staceskar e rideskar (quale nur tre rare el facis), forsan aparte kontenta pro la recenta rezurekto e fulminante rapida “acenso laboral” di sua kara filio aden la Cielo.

Tal komento da Mariya, e mea sempre plu kreskanta astono, igis rideskar anke omna ceteri. E lore, me volente deziris precizigar ulo por kelke justifikar me:

–Nu, fakte, me ne esas rara, ma nur me ipsa. Ka to esas lo rara? Eser su ipsa? Ke ulu esez su ipsa?

(47)

Pose, me regardis Mariya de Magdala e questionis el:

–He, Magda! Ka anke tu pensas, ke me esas benigna homo?

–Ho, yes! Me tote konsentas, ke tu esas benigna homo, ma me ne tote fidas a tu, do ne expektez, ke me sideskos sur tua gremio. Semblas a me, ke tu esas viro advere posedanta granda su-dominaco; tamen, mem tale, tu ya viresas.

–Nula expekto, amikino. Irga-kaze, me joyas konocir tu.

–He, tu! Ne jokez! Tu nul-tempe konocis me! –el protestis.

–Ho, pardonez, Magda! Me probas dicar, ke me joyas havar tua respekto ed amikeso.

Dume, Mariya di Kleofas redeskabis admaxime, e kande me regardis el, el kelke balbutis lo yena:

–Anke me konkordas pri tua benigneso, ma anke me ne tote fidas a tu e tua aparanta sereneso, do me nul-kaze audacus repozar sur tua gremio.

–Ne suciez, Iya! Me nule expektas lo. Me dankas anke tu pro tua helpo ed amikeso.

E lore, kande me preske riganabis mea kustumal quieteso, yen ke eventis ulo, quo men astonegis mem plu multe kam antee, kande mea gremio acceptabis la santega parto seda di Mariya de Nazaret... Yen ke, subite, Jan sideskis sur mea gremio, pasigis sua brakio sur mea shultri, e dicis a me, dum palpebragar e ciliagar adminime tri-foye ne-mediata:

–Kara Partakael: anke me devas agnoskar, ke tu esas benigna homo, e anke me tote fidas a tu. Ne forirez, me pregas! Restez hike kun Matro e kun me!

–Ho, Jan! Ka tu nun demandas de me, ke me restez hike? Ka tu ipsa ne sendabis me, mem plura-foye, retroe aden mea tempo? Quo eventis?

–Pardonez, amiko! Me esas tre komuna e simpla homo, ma me nun intelektas. Tu esas ulu qua su estimigas dal ceteri.

–Ka tu “intelektas”, Jan? Ka pro to tu pregas me, ke me restez? Me regretas lo, kara kompano, ma me ne povas permisar

a me restar. Me devas departar e retrovenar en mea epoko por renkontor mea familiani ed amiki. Mea vivo.

Kande Jan staceskis e livis mea gremio, mea mento quik flugis aden l'urbo Efeso, ube, pos kelka yari, il e sua duesma matro, nome Mariya de Nazaret, alias Matro, rezidus... E lore, me rimemoris kun plezuro mea olima vojajo en Turkia, fine dil 20ma yarcento, e mea tre specal eniro al klozilo cirkondanta la famoza, ancienega ed akustike perfekta teatrejo Greka-Romana di Efeso... Ta-kaze, me selektis eniror la klozilo ne quale turisto, ma quale Efesano, nam me intuicis, ke, ne tro fore dil ofical enirejo, me trovos truo acesebla... E yes! Apud la voyeto, qua cirkondas la klozilo, me balde trovis ne nur truo facile acesebla da homo, ma truego trairebla mem da kamiono... Me eniris olta, e me pokope atingis la teatrejo ed omno altra ibe. Plu tarde, me preferis ekirar anke tra l' truego, e ne tra l' ofical ekirejo.

(48)

E tale, senhaste ma senpauze, me *adeis omna apostoli, inkluzite Matias, qua sempre esabis ibe, ma qua sucesabis enirar la “Direktanta Komitato” nur pos la desaparo di Judas Iskariot, kande Matias elektesis por kompletigar la dozeno. Aparta kazo esis, ankorafoye, olta di Tomas, ilqua, ultre montrar sua intereso voyajar aden India, deziris vizitar anke Hispania, e havis la “brilanta ideo” propozar a me, ke Jakobo, il e me povus irar ensemble ad-ibe:

–Ho, yes, kara Partakael! Jakobo e me ipsa volente profitus tua nuna retroveno aden Hispania por akompanar tu ad-ibe.

–Ho, Tomas! Ka tu ne ja komprenabas lo? Me venis de tre fora futuro, e me nun retrovenos ad ol. Me ne vojajos al nuna Hispania, ma ad olta dil futuro, ad-ube nulu povas akompanar me. Me regretas lo.

–Ka tu insistas durigar tua fantaziaji? –klamis Tomas–. Me ya kredas, ke tu venis de Hispania, e ke tu retrovenos ad ol, ma

me nule kredas, ke tu voyajis de tempo futura aden olta pasinta, nam la futuro ne ja arivabas, dum ke l' pasinto ja pasabas e ne plus existas. Nur la prezenta tempo existas.

–Ka tu ipsa ne spektis la Maestro elevar su ed irar adsupre vers la Cielo? Pro quo do tu ne kredas, ke me povas irar adavane e retroe en la tempo? Quon plusa tu bezonas vidor por kreder? –me dicis.

–Me kredas la Maestro pro ke il demonstris a ni esar ne nura homo, ma anke Deo ipsa; tamen, tu esas quale ni omna: nura homo. Tu ne esas Deo, ka yes? –Tomas audacis.

–Konsentite, Tomas! Quankam me povus dicar a tu, ke ni omna esas Deo, pro ke ni omna esas parto di Deo, me konsentas, ke me ipsa ne esas Deo. Me esas Partakael, e me volunte invitus tu spekter mea propra desaparo del prezento, se ne esus pro ke me timas faliar, kaze ke me probus agar koram ulu. Me saltabas ad-dope en la tempo nur un-foye, e me ne ja experiencabas retro-venar en mea epoko. Ico esas mea unesma voyajo en la tempo.

–Me sincere simpatias ed estimas tu, Partakael, ma tu esas nura rakontisto advere fantazioza –Tomas adjuntis.

–Oke, Tomas! Nun, me acensos sole la Monto dil Olivieri, e vi ne plus vidis me, nam me retrovoyajos aden mea fora futura tempo. Se vi deziras lo, vi ya povos facile surveyar omna voyi e voyeti dil monto. Me ne plus decensos la Monto dil Olivieri. Paco che vi omna, estimati! *Adeo!

(49)

Efektive, me chanjabis mea unesma ideo departor del supra parto dil Orea Pordego dil murego di Jerusalem, pro ke, kande me vidis ed exploris la loko, me ne sentis lo sama kam kande me vizitabis ol, fine dil 20ma yarcento, lor trairar la tota Esplanado dil Moskei ed acensar til la murego-garito. Me do decidabis, pos esploro, chanjar mea departo-punto de proxim la loko, de ube l' profeto Mohamed voyajus al Cielo, a proxim la loko, de ube

Jesu de Nazaret elevesabis, anke vers la Cielo, aproxime 600 yari antee. Fakte, mea timo erorar ed irar koakte aden la Cielo, plu frue kam previdite, nule desaparabis, ma me forte intuicis, ke me mustas serchar nul altra departeyo kam olta dil Monto dil Olivieri.

Dum ke me marchis adsupre, me ne povis evitar questionar me quon me renkontros che me, pos ke me retrovenabos en mea tempo, kaze ke nulo falios e mea salto esos ancor-foye sucesoza... Mea longa absenteso 3-yara, sen irga posibla komuniko kun mea familiani ed amiki, esis advere quaza toambo-petro, quan me sentis sur me, e pri olqua me ne konciabis til ke me vidis proximeskar l'instanto, kande me rivenos aden mea epoko, nome aden la 20ma yarcento... Tamen, jus atingir la tre special loko, quan me selektabis, olqua permisabis a me videsar da nulu, me subite konjektis ulo, quo igis me quik emoceskar e ne plus suciar pri mea familiani, amiki, laboro, edc. Pro quo me ne konjektabis lo antee, se lo esas tote logikoza? Pro quo sufar pro absenteso 3-yara, pos ke me sucesabis transirar, permente, preske 2000 yari en la spaco ed en la tempo? Lore, me partranquileskis.

Kande me esis absolute certa, ke nulu sequabis me, me sideskis e komencis preparar me por departar... Me konstatis, ke nula nubo esis super mea kapo; se yes, me ne audacabus mem probar departar, nam, quale skribite, me havis nula hasto irar al Cielo od irg altra stranja loko ne previdita da me... Me respiris maxim profunde, dum ke me probis esar maxim konkreta e detalozala lor pensar pri mea arivo-tempo ed arivo-loko... Quankam mea departo-punto esis tre diferanta de olta di mea vilajo en Valencia, omno quon me experiencis, lor mea retroveno, esis advere tre simila... Me respiris ancor-foye maxim profunde... La bluega cielo. Omno cirkum me. Mea nova kapablesi. Mea kordio. Mea cerebro. ME. Des-ME. LUMO.

Lore, me klozis mea okuli e vartis. Ed expektis. Ed esperis. E subite, me sentis itere ta sorto di "klash-klash" en mea cerebro, e yen ke mea korpo deprenesis, ca-kaze adavane ed adsupre, dum ke me videskis lumozala punteti flava, oranjea, reda e violea, e

dum ke me experiencis, ke mea korpala strukturo disfragmentekis ed omno divenis obskureso. E me ne povas raportar quo eventis pose, pro ke me cesis konciar ed esvanis; od adminime to semblis a me. Ka posiblesas sonjar dum esvanado? Pro quo me sentis, ke, malgre omno, mea vojajo esis advere nule longa, ma kontree, quaze on simple transportabus me til ne tro fora loko, proxim mea departeyo, forsan tra ne-videbla truo, qua duktabus me retroe de altra dimensiono spaco-tempa aden olta nia? Mea vorti repetasas, quale anke la fenomeno repetesis.

(50)

Kande me tandem povis apertar l'okuli, me mustis riapertar oli, itere ed itere, pro ke me vidis nulo: me ne savas pro quo, ma omno cirkum me esis plena obskureso; tamen, tal efekto duris dum nura instanto, nam me balde konciis vidar lumo: la lumo dil jorno. Ho, yes! Dil jorno. Ma..., di qua jorno di qua yaro?... Yen ke me rimaterialeskis, quale previdite, en la granda manjo-chambro ed apud la longa balkono dopa dil domo di mea genitori... Nula surprizo, kande me konstatis esar ancor-foye tote nuda ed absolute senhara e senpila... Lore, me staceskis, e semblis a me, ke omno ibe esas senchanje, tal qual me lasabis lo ante departar... Ho, yes! Me sucesis retrovenar justa-tempe! Sur la ligna tablo dil manjo-chambro, me vidis la mesajo, quan me skribabis a mea familiani, e quan, segun semblo, nulu lektabis, nam, malgre mea absenteso, teoriale 3-yara, me sucesabis retrovenar dum la sama dio e la sama kloko kam olti di mea departo... Dum rilektar mea surpapera mesajo (quan me quik destruktis), me deskovris, ke me ne plus posedas mea extraordinara vido-kapableso, qua desaparabis, same kam mea ne min extraordinara audio-kapableso e mea flotacanta lejereso, quankam me retrovenis magra, sengrasa... Esis nulu en la domo. Subite, me sentis me kelke hungroza e tre fatigita, do me manjis ulo ed iris repozar en mea lito... E yen ke mea repozo divenis profunda dormado...

–He, Nene! Nene! Quon tu facas ankore en la lito? Sempre, kande tu venas en Valencia, tu facas nulo, ecepte manjar e dormar! Me parias, ke tu hodie ne ja ekirabas la domo! Esas tempo deĵunar, nun! –vekigis me reprimande mea fratino.

–Hola, Nena! Kad omno en ordino? Me anke joyas rividar tu e salutar tu, karino –me respondis ad el.

–Ma..., quo eventis che tua kapo? Ube esas tua hararo e tua barbo? Ube tua brovi e tua cilio-pilaro? Pro quo tal aspekto “nikilaudatra”? Ka tu parfoleskabas? E pro quo tu tante blankeskis? Tu bezonas plu multa suno e min multa lito!

Fortunoze, mea kara fratino ne vidis mea cetera korpo, same blanka e tote senpila; se yes, el advere koaktabus me vizitar mediko por ke me revizezez ne nur fizikale, ma anke mentale... Ho, fratineto! Se tu saveskus omno quon me facis “hodie”, tu nule povus kredar lo! Tu certe rekomendus a me enirar repozo-domo, til ke me tote risanigesez!

Me sucesis voyajar en la tempo e divenar samtempo di Jesukristo ed ilua apostoli, kun qui me vivis dum tri yari... Esas tante evidenta, ke ni omna, homi, ne profitas admaxime nia cerebro, ke tal temo ne mem meritas aparta diskuto. Me ne savas ka ni uzas nur 10%, 20% o 50% de nia cerebro, ma me ipsa povis konstatar, ke ol celas posiblesi preske senlimita. Altra-latere, ti qui negas la nuna subdevelo dil cerebro homal, fakte, posedas cerebri, plu o min, tam subdevelopita kam olti dil ceteri, do lia aserti ne esas plu valoroza kam olti di ti qui pensas diferante. E por ti, qui, kun tre bona kriterio, pensas diferante, apertesas longa ed ecitanta voyo trairenda. Ni probez trairar ol! “Amen!”.

FINO

**ORIGINAL
IDO-VERKO**

